

KADINA YÖNELİK ŞİDDET VE AİLE İÇİ ŞİDDETLE İLGİLİ VERİ TOPLAMA VE ARAŞTIRMANIN SAĞLANMASI: İSTANBUL SÖZLEŞMESİ'NİN 11. MADDESİ

Kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddetin önlenmesi ve bunlarla mücadeleyle dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi ile ilgili makale derlemesi

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

KADINA YÖNELİK ŞİDDET VE AİLE İÇİ ŞİDDETLE İLGİLİ VERİ TOPLAMA VE ARAŞTIRMANIN SAĞLANMASI: İSTANBUL SÖZLEŞMESİ'NİN 11. MADDESİ

Kadına yönelik şiddet ve aile içi
şiddetin önlenmesi ve bunlarla
mücadeleye dair Avrupa Konseyi
Sözleşmesi ile ilgili makale derlemesi

Hazırlayan:
Sylvia Walby
Birleşik Krallık, Lancaster Üniversitesi
Sosyoloji Profesörü ve UNESCO
Toplumsal Cinsiyet Araştırmaları Başkanı

Bu çeviri Avrupa Birliği ile Avrupa Konseyi Ortak Projesinin fonları kullanılarak hazırlanmıştır. Burada belirtilen görüşler hiçbir şekilde Avrupa Birliğinin resmi görüşü olarak değerlendirilemez.

© 2020 Avrupa Konseyi. Tüm hakları saklıdır. Lisans sahibi belirli koşullar altında Avrupa Birliği'dir. Bu yayının hiçbir bölümü, İletişim Müdürlüğü'nden (F-67075 Strasbourg Cedex veya publishing@coe.int) önceden yazılı izin alınmadan çevrilemez, fotokopi, kayıt ya da herhangi bir bilgi depolama ya da geri erişim sistemi dahil olmak üzere, elektronik (CD-Rom, internet, vb.) ya da mekanik olarak, herhangi bir biçimde ya da araçla çoğaltılamaz ya da iletilemez.

İçindekiler

GİRİŞ	5
11. MADDENİN KAPSAMI	6
İstanbul Sözleşmesi kapsamında şiddet biçimlerinin tanımı	7
İdari veriler, anket verileri ve araştırmaların koordinasyonu	9
Toplanacak bilgilerin kategorileri	9
Düzenli veriler	10
Kamuya açık veriler	11
KADINLARA YÖNELİK ŞİDDET VE AİLE İÇİ ŞİDDET HAKKINDA VERİ TOPLAMA VE ARAŞTIRMA YAPILMASI	12
İdari veriler	12
Anket verileri	17
Araştırma	21
KADINA YÖNELİK ŞİDDET VE AİLE İÇİ ŞİDDET KONUSUNDA VERİ TOPLAMA VE ARAŞTIRMALARIN KOORDİNASYONU	26
Resmi koordinasyon kurumları	26
Avrupa Konseyi'nin İzleme Faaliyetleri	28
Uluslararası kıyaslama	29
SONUÇLAR	34
KONTROL LİSTESİ	36
TEMEL AVRUPA KONSEYİ KAYNAKLARI	38
KAYNAKÇA	39

Giriş

Kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddetin önlenmesi ve bunlarla mücadele için etkili politikalar oluşturmada bilgi esastır. Bilginin artırılması, politika yapıcıların ve sivil toplumun gelişmeleri değerlendirmesini ve daha iyi politikalar oluşturmasını sağlar.

Veri toplama ve araştırma, mağdurları korumak ve desteklemek, kadına yönelik şiddeti ve aile içi şiddeti ortadan kaldırmak için gerekli politika ve önlemlerin tasarlanmasına yardımcı olmaktadır. Ayrıca, politikaların bu tür şiddetin önlenmesi ve bunlarla mücadeleye katkı sağlayıp sağlamadığını belirlemek için veri toplama ve araştırma gereklidir. Sağlanan bilgilerin etkili olabilmesi için uygulamadaki gelişmeler göz önünde bulundurularak, bütüncül bir yaklaşım içerisinde sunulması gerekmektedir. Bu amaçla, Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi uyarınca (bundan böyle "İstanbul Sözleşmesi" olarak anılacaktır), taraf devletler sözleşme kapsamında yer alan her türlü şiddet biçimiyle ilgili alanlarda ayrıştırılmış istatistiksel veriler toplamalı ve araştırmalara destek olmalıdır.

Bu çalışmanın amacı, veri toplama ve araştırma hakkında arka plan bilgisi sunmak ve politika yapıcılara ve uygulayıcılara İstanbul Sözleşmesi'nin 11. maddesinin uygulanması için yapılması gerekenler konusunda uygulama önerilerinde bulunmaktır. Çalışmada, ilgili idari veriler ve anket verilerinin geliştirilmesi için gerekli ölçme çerçevesi ve veri toplama araçları hakkında bilgiler sunulmaktadır. İlgili araştırma programlarının yanı sıra, üye devletlerde idari verilerin ve anket verilerinin nasıl toplanabileceğine ilişkin örnekler de bu çalışmada yer almaktadır. İstanbul Sözleşmesi'nin 11. Maddesinde yer alan veri toplama ve araştırma ile ilgili gerekliliklerin özetlendiği bir kontrol listesi çalışmanın sonuna eklenmiştir.

11. Maddenin kapsamı

Istanbul Sözleşmesi'nin 11. Maddesi (Avrupa Konseyi 2011a), Avrupa'da kadına yönelik şiddetin ve aile içi şiddetin önlenmesi ve bunlarla mücadele amacıyla veri toplanmasını gerektirir. Makalenin kapsamı, sözleşmenin Açıklayıcı Raporunda (Avrupa Konseyi 2011b) ve diğer Avrupa Konseyi kaynakları (Avrupa Konseyi Semineri 2014; Avrupa Konseyi 2014; 2010; 2008b; 2008a; 2007; 2006) ile geliştirilen anlayış bağlamında açıklanmaktadır. Veriler, idari veri ve anket şeklinde toplanmalıdır. Şiddetin nedenlerini ve bunu önleme yöntemlerini incelemek için araştırma yürütülmelidir. Madde 10'da tanımlandığı üzere, veri toplama süreci ulusal bir kuruluş tarafından koordine edilmelidir.

İstanbul Sözleşmesi Madde 11

1. İşbu Sözleşmenin uygulanması bakımından Taraflar:

(a) İşbu Sözleşme kapsamında yer alan her türlü şiddet eylemi hakkında ayrıştırlmış istatistiki veriyi düzenli aralıklarla toplamayı;

(b) Şiddetin temel neden ve etkilerini, şiddet eylemleri ve mahkûmiyet oranlarının yanı sıra işbu Sözleşmenin uygulanması için alınan önlemlerin etkililiğini incelemek amacıyla işbu Sözleşme kapsamındaki her türlü şiddet alanında yapılan araştırmaları desteklemeyi taahhüt eder.

2. Taraflar, işbu Sözleşme kapsamındaki her türlü şiddet biçiminin yaygınlığını ve eğilimlerini değerlendirmek üzere düzenli aralıklarla nüfusa dayalı anketler yapmaya çaba gösterir.

3. Taraflar, uluslararası işbirliğini teşvik etmek ve uluslararası kıyaslama yapılmasını mümkün kılmak amacıyla bu madde uyarınca toplanan bilgileri, işbu Sözleşmenin 66. Maddesinde atıfta bulunulan uzmanlar grubuna iletir.

4. Taraflar, bu madde uyarınca toplanan bilgilerin kamuya açık olmasını sağlar.

İstanbul Sözleşmesi kapsamında şiddet biçimlerinin tanımı

Sözleşme kapsamında yer alan tüm şiddet biçimleri hakkında veri toplanması gerekmektedir. Bu şiddet biçimleri, sözleşmenin iki yerinde tanımlanmıştır: öncelikle, kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddet 3. Maddede tanımlanırken; bu şiddetin dokuz biçimi, maddi hukuka ilişkin 33 ila 40. Maddelerde ayrıca tanımlanmıştır:

3.a: “Kadına yönelik şiddet” bir insan hakkı ihlali ve kadınlara yönelik ayrımcılığın bir biçimi olarak anlaşılmaktadır ve ister kamusal ister özel alanda meydana gelsin, kadınlara fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik zarar veya acı veren veya verebilecek olan toplumsal cinsiyete dayalı her türlü eylem ve bu eylemlerle tehdit etme, zorlama veya keyfi olarak özgürlükten yoksun bırakma olarak anlaşılacaktır;

3.b: “Aile içi şiddet”, aile içerisinde veya hanede veya fail mağdurla aynı ikametgâhı paylaşsın veya paylaşmasın, eski veya şimdiki eşler veya partnerler arasında meydana gelen her türlü fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik şiddet eylemi olarak anlaşılacaktır;

3.d: “Kadınlara yönelik toplumsal cinsiyete dayalı şiddet”, bir kadına kadın olmasından dolayı uygulanan veya kadınları orantısız bir biçimde etkileyen şiddet olarak anlaşılacaktır.

33 ila 40. Maddelerde tanımlanan, “psikolojik şiddet”; “ısrarlı takip”; “fiziksel şiddet”; “tecavüz dâhil olmak üzere cinsel şiddet”; «zorla evlendirme»; “kadın sünneti”; “zorla kürtaj ve zorla kısırlaştırma”; ve cezai veya diğer yasal yaptırımları gerektiren “cinsel taciz” olmak üzere, dokuz şiddet biçiminden sekizinin “kasıtlı davranış” olması durumunda suç olarak kabul edilmesi gerektiği tespit edilmiştir. Bu şiddet biçimlerinin tanımları aşağıda belirtilmiştir.

- ▶ **Psikolojik şiddet:** “tehdit ve zorlama yoluyla kişinin psikolojik bütünlüğüne ciddi zarar verme” (33. Madde).
- ▶ **İsrarlı takip:** “başka bir kişiye yönelik, kendi güvenliği için korku duymasına neden olacak şekilde tekrar eden tehditkâr davranışlar (34. Madde).
- ▶ **Fiziksel şiddet:** “başka bir kişiye yönelik fiziksel şiddet eylemleri” (35. Madde).
- ▶ **Tecavüz dâhil olmak üzere cinsel şiddet:** “a. başka bir kişiyle rızası olmadan vajinal, anal veya oral yolla herhangi bir organ ya da cisim sokulması suretiyle cinsel nitelikli eylemde bulunma; b. kişiye karşı rızası olmaksızın diğer cinsel nitelikli eylemlerde bulunma; c. başka bir kişinin üçüncü bir kişiyle rızası olmaksızın cinsel nitelikli eylemlerde bulunması-

na neden olma. Rıza, mevcut koşullar bağlamında değerlendirildiğinde kişinin özgür iradesi sonucunda gönüllü olarak verilmelidir.” (36. Madde).

- ▶ **Zorla evlendirme:** “bir yetişkin bir bireyi veya çocuğu evliliğe zorlama” (37. Madde).
- ▶ **Kadın sünneti:** “a. bir kadının dış dudak, iç dudak veya klitorisinin tamamını veya herhangi bir kısmını kesip çıkarma, infibülasyon veya sakatlama; b. bir kadını a bendinde belirtilen eylemlerden herhangi birine maruz kalmaya zorlama veya kadına bu eylemleri yaptıрма; c. bir kız çocuğunu a bendinde belirtilen eylemlerden herhangi birine teşvik etme, zorla maruz bırakma veya bunları bizzat kendisine yaptıрма” (Madde 38).
- ▶ **Zorla kürtaj ve zorla kısırlaştırma:** “a. kadına, önceden aydınlatılmış onamını olmaksızın kürtaj uygulama; b. kendisinin önceden aydınlatılmış onamı olmaksızın veya kendisi prosedürü anlamadan kadının doğal üreme kapasitesini sonlandırma amacı veya etkisi taşıyan cerrahi operasyon gerçekleştirme” (39. Madde).
- ▶ **Cinsel taciz:** “Göz korkutucu, düşmanca, onur kırıcı, aşağılayıcı veya saldırgan bir çevre yaratarak bir insanın onurunu zedelemeyi amaçlayan veya bu sonucu doğuran, cinsel nitelikte istenmeyen sözlü, sözsüz veya fiziksel davranış ” (40. Madde).

“Fiziksel şiddet” kategorisi, sözleşmenin Açıklayıcı Raporunda (fıkra 188) açıklandığı gibi, kadınlara yönelik hem ölümcül hem de ölümcül olmayan fiziksel şiddeti içermektedir.

Ayrı bir cezai suç kategorisi olarak kabul edilmese de, **sözde “namus” adına işlenen suçların varlığı**, suç davranışını kültür, gelenek, din, töre veya “namus” temelinde meşrulaştırma girişimlerinin yasaklanmasının bir parçası olarak İstanbul Sözleşmesi’nin 42. maddesinde tanınmaktadır. Bu ifade, sözde “namus” adına işlenen suçların “yeni suçlar” olmadığı, adam öldürme, kasten adam öldürme, yaralama gibi var olan suçlar kapsamında olduğu anlayışına dayanmaktadır. Onları farklı kılan altta yatan niyettir (Avrupa Konseyi Bilgi Raporu 2012). 42. Madde uyarınca, sözde “namus” adına işlenen suçlar, “mağdurun kültürel, dini, toplumsal veya geleneksel normları veya uygun davranış geleneklerini ihlal ettiği iddiaları” ile gerekçelendirilen şiddet eylemlerini kapsayacaktır (Cinsiyet Eşitliği Komisyonu 2016).

İnsan ticareti, ayrı bir antlaşma olan 2005 Avrupa Konseyi İnsan Ticareti ile Mücadele Sözleşmesi’nin konusu olduğu için bu sözleşmede özel olarak ele alınmamıştır.

İdari veriler, anket verileri ve araştırmaların koordinasyonu

En etkin düzeyde veri toplama için koordinasyon gereklidir. İstanbul Sözleşmesi'nin 1. Maddesi "kapsamlı bir çerçeve tasarlama" ihtiyacını ve "entegre bir yaklaşım benimsenmesi maksadıyla etkili bir biçimde işbirliği yapma" ihtiyacını ifade etmektedir. Veri toplama faaliyetlerinin koordinasyonu, 10. Maddede belirtildiği üzere tesis edilecek resmi organların görevleri kapsamındadır. Bu resmi organlar arasındaki işbirliği, kaydedilecek gelişmelere yardımcı olabilir. Ayrıca, sözleşmenin tarafları, İstanbul Sözleşmesi'nin uygulanmasının izlenmesinden sorumlu bağımsız uzman organın (Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetle Mücadelede Uzmanlar Grubu, GREVIO¹) çalışmalarına yardımcı olmak için toplanan verileri ve diğer bilgileri bu uzman grubuna iletacaktır.

Toplanan verilerin ilgili ve eşgüdümlü olması gerekmektedir. Bunu sağlamanın en iyi yolu, verilerin toplandığı kategorilerin mağdurları korumak ve şiddeti önlemek için çalışan kurumların kullandığı kategorilerle aynı olmasını temin etmektir. Verilerin toplandığı ölçme çerçevesinde kullanılan kategoriler, kavramsal çerçevede kamu kurumları tarafından müdahalelerin geliştirildiği kategorilere uygun olmalıdır. Bu, idari verilerin ve anket verilerinin aynı tanımları ve aynı ölçme birimlerini kullanması gerektiği anlamına gelir. Ancak, veri toplama faaliyetleri kadına yönelik şiddeti ve aile içi şiddeti önlemek için tasarlanmış bütüncül bir sistemin parçası olmaktan ziyade belirli amaçlara yönelik olarak gerçekleştirildiğinden, bir önceki cümlede ifade edilen gereksinim uygulamada her zaman mümkün olmamaktadır. Örneğin, emniyet kurumları gibi kurumlar kendilerine uygun veri toplarken, akademisyenler kendi kuramlarına uygun kategorileri kullanarak anket gerçekleştirirler. İstanbul Sözleşmesi çerçevesindeki işbirliği, yalnızca tek bir kurumun özel amacına yönelik değil, kadınlara yönelik her tür şiddeti sona erdirmeye amacına uygun veri toplama fırsatı sunmaktadır. Yukarıda ayrıntılı bir şekilde açıklandığı üzere, tanımlar sözleşmenin içinde verilmiştir. Ek genel kategoriler aşağıda yer almaktadır.²

Toplanacak bilgilerin kategorileri

Sözleşmenin amacına uygun olarak, toplanan verilerin aşağıdaki bilgileri içermesi gerekmektedir:

- ▶ şiddetin türü (yukarıda tanımlandığı üzere);

1. İstanbul Sözleşmesi'nin 66. Maddesi ile tesis edilmiştir.
2. Bu kategoriler İstanbul Sözleşmesi'nin Açıklayıcı Raporu'nun 76. fıkrasında önerilmektedir.

- ▶ mağdurun cinsiyeti (şiddetin kadına yönelik olup olmadığının bilinmesi için) ve failin cinsiyeti;
- ▶ fail ile mağdur arasındaki ilişki (şiddetin aile içi olup olmadığının bilinmesi için);
- ▶ mağdurun yaşı (mağdurun “reşit” olup olmadığının bilinmesi için) ve failin yaşı;
- ▶ coğrafi konum.

İlgili kurumlar arasında işbirliğini kolaylaştıracak kapsamlı bir çerçeve oluşturabilmek için, aşağıdaki ölçme birimlerinin üçü de kullanılarak verilerin her noktada toplanması gerekir:

- ▶ mağdur sayısı (ve mağdur nüfusunun yüzdesi);
- ▶ olayların sayısı (suçlar veya olaylar) (ve nüfus büyüklüğüyle orantısı);
- ▶ fail sayısı (ve fail nüfusunun yüzdesi).

İdeal olarak, analize yardımcı olmak için aşağıdaki gibi ek bilgiler toplanır:

- ▶ engellilik;
- ▶ diğer (örneğin göçmen veya mülteci statüsü);
- ▶ şiddetin bir önceki yılda (ya da yaşam boyu da dâhil olmak üzere başka bir ilgili zaman diliminde) gerçekleşip gerçekleşmediği.

Düzenli veriler

Zaman içindeki değişiklikleri ölçmek önemli olduğundan, verilerin sadece bir kez veya geçici olarak değil, düzenli olarak (11. Madde, 1 ve 2. fıkralar) toplanması gereklidir. Değişimi ölçmek için verilerin mükerrer olarak aynı kategorilerde toplanması gerekir, aksi takdirde kıyaslanabilmeleri mümkün olmayacaklardır.

Sözleşmede, “düzenli” tanımı ile hangi sıklığın kastedildiği belirtilmemiştir. İdari veriler genellikle sürekli olarak toplanır ve en az yılda bir kez kamuya açıklanır. Bu, kadınlara yönelik şiddet ve aile içi şiddet hakkındaki idari veriler için uygun bir uygulamadır. Ayrıca, anket verilerinin de düzenli olarak toplanması gerekir. İdare tarafından gerçekleştirilen bazı anketler yıllık olarak yapılmakta olup bu, sözleşmenin kapsadığı şiddet biçimlerine uygun bir uygulamadır. Bunu amaçlayan bir hedef belirlenebilir.

Kamuya açık veriler

Verilerin “kamuya açık” olması gerekmektedir (Madde 11.4). Verilerin toplanması ve kamu kurumlarında veya akademik arşivlerde kalması yeterli değildir. Kamusal tartışmalarda kullanılabilmesi için verilerin kamuya açık olması gerekmektedir. Günümüzde, veriler açık bir web sitesinde sunularak kamuya açılmış olmaktadır. Kamuya fayda sağlaması açısından göstergeler gibi özet bilgiler sunulmalıdır. Uzmanlara fayda sağlaması açısından da veri tabanlarına erişim gereklidir. Ayrıca, veri kamuya açıldığında kadınlara yönelik şiddet ve aile içi şiddet ile ilgili bilgileri içermesi de sağlanmalıdır. Bu ilgili verileri, uygulayıcılar, politika yapıcılar ve halkın kolayca erişebileceği tek bir yerde bir araya getirmek iyi bir uygulamadır. İleri bir adım da verilerin bir ülkedeki kurumlar arasında, zaman içinde ve ideal olarak, ülkeler arasında karşılaştırılabilir olmasını sağlamaktır.

Veriler kamuya açık hale getirilirken bireylerin gizliliğinin ihlal edilmemesine dikkat edilmesi gereklidir. Bu husus, İstanbul Sözleşmesi'nin, Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulması Karşısında Bireylerin Korunmasına ilişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'ne (ETS No. 108) atıfta bulunan 65. Maddesinde (Verilerin Korunması) belirtilmiştir. Yani, kamuya açılan verilerde, en azından, bireylerin kimliklerinin teşhis edilebilir olmaması sağlanmalıdır.

Kadınlara yönelik şiddet ve aile içi şiddet hakkında veri toplama ve araştırma yapılması

Verilerin hem idari veri hem de anket verileri şeklinde toplanması gereklidir. İdari veriler genellikle şiddet mağdurları yardım istediğinde kamu hizmetlerinin rutin işleyişi kapsamında toplanır. Genel nüfus anketleri, bildirimde bulunmayan veya kamu hizmetlerine başvurmayan birçok mağdur hakkında da bilgi toplanmasını sağlar. Bu verilerin anlamlandırılması, kadınlara yönelik şiddetin ve aile içi şiddetin neden ve sonuçlarının ortaya çıkarılması ve alınan önlemlerin etkililiğinin analiz edilmesi için araştırmaya ihtiyaç vardır. Sözleşmede, mahkûmiyet oranları, araştırılması gereken konulardan biri olarak açıkça belirtilmiştir. Ayrıca, veri toplanırken gizliliğin korunmasına da dikkat edilmesi gereklidir.

İdari veriler

Kadınlara yönelik şiddet ve aile içi şiddet mağdurlarına yardım eden tüm kurumlar tarafından ilgili veriler toplanmalıdır. Şiddetin sona erdirilmesinin yanı sıra hizmetlerin iyileştirilmesi amacıyla bilgi temelini geliştirilmesi için de veri toplanması gereklidir. Şiddet mağdurlarının adalet, tıbbi bakım, danışmanlık, barınma veya diğer amaçlarla yardım ararken temasa geçtiği kurumlar tarafından rutin olarak idari veriler toplanmaktadır. Kamu (ve özel) sağlık hizmetleri, sosyal yardım hizmetleri, kolluk kuvvetleri, sivil toplum kuruluşları (STK'lar), adli makamlar ve savcılık gibi çeşitli kurumlar bunu sağlamaktadır.

Kurumlar genellikle hâlihazırda birtakım verileri toplayacak olsa da, ilgili verilerin elde edilmesi için ilave adımların atılması gerekli olabilir. Bu ilave

adımlar, kurumun önceden belirlenmiş ihtiyaçlarının kurum içinde kaydedilmesinin ötesinde veri sistemlerinin kurulmasını içerebilir. Yukarıda tanımlanan ve kadınlara yönelik şiddet ve aile içi şiddetin önlenmesi için gerekli olan bilgiler, daha önce toplananlara ek olarak bilgi toplanmasını gerektirebilir.

İdari verilerin toplanmasına ilişkin iyi uygulamalara yönelik rehberlik sunabilecek çeşitli incelemeler bulunmaktadır. Bunlar arasında, 2006 yılında Avrupa Konseyi envanter çalışması (Avrupa Konseyi 2006); Kadınlara yönelik şiddetle ilgili idari verilere ilişkin Avrupa Konseyi'nin çalışması (Avrupa Konseyi 2008a); Avrupa Konseyi'nin (2002)5 sayılı Tavsiye Kararının uygulanmasına ilişkin konsey izleme raporları (Avrupa Konseyi 2014b); Avrupa Cinsiyet Eşitliği Enstitüsü'nün idari veri çalışması (EIGE 2014a); Avrupa Cinsiyet Eşitliği Enstitüsü'nün AB Üye Ülkelerindeki mağdurlara özel hizmetlerin sunumuna ilişkin çalışması (EIGE 2012) ve Avrupa Komisyonu'nun ilgili AB mevzuatına ilişkin incelemesi (Avrupa Komisyonu 2010) yer alır. Bu çalışmalarda, polis, savcılar, mahkemeler, sağlık hizmetleri, sosyal hizmetler ve uzman destek hizmetleri gibi farklı kurumlar tarafından toplanacak veri setleri önerilmektedir. Öneriler tam olarak uyumlaştırılmış olmamakla birlikte, bu çalışmalarda yer alan örnek yaklaşımlar, İstanbul Sözleşmesi'nde istenen verilerin toplanmasını koordine etmekten sorumlu resmi organlar için ilham kaynağı olabilir. Örneğin, Avrupa Konseyi'nin aile içi şiddete ilişkin idari veri toplama çalışmasında, polis, savcı, asliye mahkemeleri (ceza ve hukuk), adli tıp makamları, sağlık hizmetleri ve sosyal hizmetlerin en azından şunlara dair veri toplaması önerilmiştir: aile içi şiddet vakalarının diğer vakalardan ayırt edilmesi; mağdurun ve failin cinsiyeti; mağdurun ve failin yaşı; mağdur ve fail arasındaki ilişki; şiddetin biçimi. Ayrıca, polis, savcı ve mahkemeler de davaların sonuçları hakkında veri toplamalıdır.

Ceza adalet sistemi, Avrupa Konseyine üye birçok ülke için kadınlara yönelik şiddet ve aile içi şiddet konusunda en önemli idari veri kaynaklarından biridir. Sözleşme, kadınlara yönelik şiddet ve aile içi şiddetin yanı sıra maddi hukuk kategorilerini kullanarak dokuz şiddet biçimi tanımlamaktadır. Kültür, gelenek, din, töre veya sözde "namus" gerekçesiyle herhangi bir şiddet eyleminin meşrulaştırılmayacağından hareketle sözde "namus" adına işlenen suçların ayrı bir kategoride olduğu kabul edilmez. Bu tanımlar, hem ceza adalet sistemi hem de çeşitli hizmetler (yukarıya bakınız) için verilerin toplanabileceği ortak bir kategori seti sunabilir.

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), sağlık hizmetlerinde idari istatistiklerde kullanılmak üzere hastalıklara ilişkin bir sınıflandırma geliştirmiştir. DSÖ Uluslararası

Hastalık Sınıflandırmasında (ICD) (DSÖ 2014) kasıtlı yaralama kodları bulunmaktadır. Bu bilgiler, sözleşmenin gerektirdiği bilgileri sağlamak için mağdurun cinsiyeti ve fail ile mağdur arasındaki ilişki hakkında ek bilgiler ile bir araya getirilmelidir. Mağdurun (hasta olarak) cinsiyetine ilişkin bilgi rutin olarak sağlık hizmetleri tarafından toplanmaktadır, ancak saldırının yeri bazen “ev” olarak kaydedilirken, mağdur ve fail arasındaki ilişki belirtilmemektedir.

Aşağıda İspanya ve Danimarka’daki iyi uygulama gelişmelerine dair örnekler sunulmuştur.

İspanya³

İlgili idari verilerin toplandığı İspanya’da ayrıca bu verilerin saklanması yönelik yeni bir sistem geliştirilerek veri tutarlılığının geliştirilmesi yönünde önemli bir adım atılmıştır. Aile İçi ve Toplumsal Cinsiyet Temelli Şiddet Mağdurlarının Korunması için Merkezi Sicil’de (İspanya Ulusal İstatistik Enstitüsü/ Instituto Nacional de Estadística 2014) ilgili idari veriler derlenmektedir. Bu sicil geliştirilmesi, bu alanda koordinasyon, analiz ve politika oluşturmakla sorumlu bir “Gözlemevi” (Aile İçi ve Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddete Karşı Gözlemevi) kurulmasını içeren daha geniş çapta toplumsal cinsiyet temelli şiddetle mücadele hareketinin bir parçasıdır.

Bu sicil, Adalet Bakanlığı bünyesinde bulunmaktadır. Cinsiyet temelli şiddet ve aile içi şiddet olmak üzere iki tür şiddete ilişkin veriler bu sicilde toplanmaktadır. Sicilde, mağdur (cinsiyet, yaş ve sanıkla ilişki dahil), sanık, ceza gerektiren suç, yer ve geçici tedbirler (örn. koruma emri) ve nihai kararlar hakkında bilgiler bulunur. Ulusal İstatistik Enstitüsü (INE), Adalet Bakanlığı’ndan aldığı iki tür veriyi toplamaktadır: koruma emirleri ve nihai kararlar. Veriler tüm ülkeyi kapsayacak şekilde yıllık bazda toplanmaktadır. Uygulamaya yönelik usuller gereği, Adalet Bakanlığı bu bilgileri içeren beş dosyayı her yıl INE’ye gönderir. INE hataları kontrol eder ve suçla ilgili bilgileri ilgili Ceza Kanunu hükmü başlığı ve bölümünde yer alan bilgilerle yeniden kodlar.

Danimarka⁴

Danimarka’da, ilgili istatistikler bir dizi “sicil” altında bir araya getirilerek idari verilerdeki tutarlılığı sağlama yönünde bir adım atılmış olup daha sonraki adımda bu kayıtlar kimlik numaraları ile ilişkilendirilmiştir (Danimarka İstatis-

3. İspanya ile ilgili bilgiler için Jude Towers’a teşekkür ederiz.

4. Danimarka hakkında bilgi için Karin Helwig-Larsen’e teşekkür ederiz.

tik Enstitüsü). Bu sayede kişinin kendisine özel kimlik numarası kullanılarak aynı kişinin deneyimlerinin çeşitli idari sistemler aracılığıyla takip edilmesi mümkün olmaktadır. Bu sicilleri birbirine bağlayarak oluşturulan veri tabanları Danimarka İstatistik Enstitüsü'nde saklanır ve kişilerin kimliği gizli olacak şekilde şifreli, isimsiz veri setlerine araştırmacılar çevrimiçi olarak erişebilir. Danimarka'da, şiddet mağdurlarının kamu hizmetlerinden yararlanmasına ilişkin idari istatistikler, bir dizi "sicilde" toplanmaktadır. Bu kayıtlar, suç (polis tarafından kaydedilen suç ve mahkeme kararları); hastanedeki hastalar; ölüm nedeni; sığınma evi/barınma evi kullanımı gibi istatistikleri içermektedir.

Suç

Suç teşkil eden fiiller ile ilgili istatistiksel bilgiler polis kayıtları dosyalarından elde edilmekte olup bu bilgiler Danimarka İstatistik Enstitüsü ve emniyet teşkilatının ortak idaresindeki Mağdur İstatistikleri ve Suç Sicilinde yer almaktadır. 2001 yılından bu yana faaliyet gösteren polis idare sisteminde (POL-SAS), suç (ceza kanununun bölümü), fail (yaş ve cinsiyet) ve mağdur (yaş ve cinsiyet) bilgileri, mağdurun ve failin kimlik numarasına göre tutulmaktadır. POL-SAS, hırsızlık olayları hariç, yalnızca şiddet, tecavüz ve soygun gibi kişilerarası suçlarla ilgilidir. Suç sicili aynı zamanda mahkemelerin kararlarına ilişkin verileri de içerir ve suçlamalara ilişkin soruşturma ve mahkeme usulleri sırasında ortaya çıkan değişikliklere uygun olarak güncellenir.

Kadına yönelik şiddet ile ilgili olarak, ceza yasasının ilgili bölümleri arasında §237 cinayet; §244 hafif şiddet; §245 orta şiddet; §246 genellikle mağdurun kalıcı olarak yaralanmasına yol açan ağır şiddet ve §§216-217 tecavüz yer alır. Aile içi şiddet kategorisi için özel bir ceza kanunu hükmü bulunmamakla birlikte, kişisel kimlik numarasının konuttaki kayıt verileriyle ilişkilendirilmesi suretiyle mağdur ile fail arasında bir ilişki olup olmadığını veya örneğin, belli bir aşamada aynı adreste yaşayıp yaşamadıklarını ortaya çıkararak aile içi şiddetin tespit edilmesi mümkündür. "Aynı adreste yaşamak" aile içi bir ilişkiyi gösterebilmekle beraber, durum her zaman böyle olmayabilir. Bu yüzden bu bilgi suç istatistiklerinde kullanılsa da, "aile ilişkisinin" varlığını kesin olarak göstermez.

Hastaneye başvuran hastalar

Danimarka Ulusal Hasta Kayıt Sistemi, sağlığın izlenmesi ve sağlık hizmetlerinin planlanmasında kullanılan bir dizi idari istatistik içermektedir. Kişisel kimlik numarası ile tanımlanan hastaların hastane sağlık hizmetlerinden taburcu işlemleri sistemde kaydedilmektedir. Kaydedilen bilginin kapsamı zaman

içinde gelişmiştir. 1977'den itibaren tüm somatik yatan hastaların taburcu edildikleri andaki bilgilerinin yer aldığı bu sistem, 1995 yılı itibariyle poliklinik hizmetleri, acil servis ve psikiyatri koğuşları da dâhil olmak üzere ayakta tedavi bilgilerini içerecek şekilde genişletilmiştir. Sistemde, hastanede kalış süresi, cinsiyet ve yaş ile birlikte hastaneye kabul nedeni (hastalık, kaza, şiddet, kendine zarar verme, yaralanma), teşhis ve işlemler gibi klinik bilgiler yer almaktadır. Hastaneye kabul nedeni kaydedilirken şiddet/kasten yaralama seçenekleri işaretlenebileceğinden, şiddete maruziyetten dolayı yapılan hastane kabulleri belirlenebilir. Yaralanmanın nerede (ev içinde meydana gelip gelmediği dâhil) ve nasıl meydana geldiği, hastanın o esnada ne yaptığı gibi bilgiler de verilerde yer almaktadır. Bununla birlikte, hastanın fail ile ilişkisi hakkındaki bilgiler kaydedilmemektedir. Yaralanmaların niteliği DSÖ ICD 10 (Uluslararası Hastalık Sınıflandırması, 10. revizyon) çerçevesinde kodlanmaktadır. Bu da, özellikle aile içi şiddet hakkında olmasa da, kadına yönelik şiddet hakkında verilerin bulunduğu anlamına gelmektedir.

Ölüm sebebi

Danimarka ölüm istatistikleri, Danimarka'da daimi ikamet eden kişiler arasında, Danimarka'da meydana gelen tüm ölümleri içermektedir. Kayıt bilgileri ölüm belgelerinden toplanır ve ölümün nasıl meydana geldiği (hastalık, kaza, intihar veya şiddet sonucu) ve ölüm nedeni, yani ölüme neden olan hastalık veya yaralanma hakkındaki bilgileri içerir. Tüm veriler, ölen kişinin kimlik numarası ile kayıt altına alınır.

Sığınma Evleri

Danimarka'da, aile içi şiddetten dolayı sığınma evine (barınma evi) yapılan başvurulara ilişkin sistematik veri toplanmaktadır. Kamu tarafından finanse edilen Şiddete Maruz Kalan Kadınlar ve Çocukları için Ulusal Sığınma Evleri Teşkilatı (LOKK) çatısı altındaki 46 sığınma evi, özellikle aile içi şiddete maruz kalan kadınlara danışmanlık ve geçici barınma imkânı sunmaktadır. Her bir temas ile ilgili bilgiler, sığınma evine ilk gelişte tek sayfalık bir ankette toplanır ve kadın sığınma evinde kalmayı seçtiği takdirde, altı sayfalık ek bir anket doldurulur. Veriler, kadının kişisel kimlik numarası ile kaydedilir ve şifrelenmiş veriler Ulusal Hasta Kayıt Sistemi ve Danimarka İstatistik Enstitüsü'ndeki çeşitli nüfus kayıtları gibi diğer veri kaynakları ile ilişkilendirilebilir. Anket verileri, Danimarka Sosyal İşler Bakanlığı Sosyal Hizmetler Araştırma Merkezi tarafından analiz edilmektedir. LOKK internet sitesinden (LOKK) yıllık raporlara ulaşılabilir.

Anket verileri

Anketler, şiddet mağdurları konusunda önemli bir bilgi kaynağıdır, zira çoğu mağdur yetkili makamlara başvurmamakta ve bu nedenle idari istatistiklere dâhil edilmemektedir. Anketler, bildirimde bulunmayan çoğu şiddet mağduru hakkında temsili bilgi edinmenin tek yoludur. Ayrıca, şiddet oranının yükselip yükselmediğini keşfetmenin tek güvenilir yolu da anketlerdir. Şöyle ki, bu anketler şiddetin “gerçek” oranlarındaki değişimi yansıtmaktan çok, mağdurların ilgili makamlara başvuruda bulunmaya ve bu makamların da ilgili başvuruyu kaydetmeye yönelik istek düzeyindeki değişiklikleri yansıtmaması açısından önemlidir.

Sözleşme, tarafların “bu Sözleşme kapsamına giren her türlü şiddetin yaygınlığını ve bunlara yönelik eğilimleri değerlendirmek için düzenli aralıklarla nüfusa dayalı anket yapmaya çaba göstermelerini” gerektirmektedir (Madde 11.2). Düzenli aralıklarla anket yapılması zorunluluğu, zaman içindeki değişikliklerin niteliğini tespit etmek için getirilmiştir.

İlgili istatistikleri ve göstergeleri oluşturmak için kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddete yönelik araştırma yapmanın en iyi metodlarına ilişkin incelemeler (Walby 2005; Walby ve Myhill 2001) ve bunun yanı sıra, özellikle BM Ekonomik ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı'nın *Kadına Yönelik Şiddetle İlgili İstatistik Oluşturma Kılavuz İlkeleri: İstatistik Anketleri* (2014) gibi gerekli teknik bilgilere ilişkin uygulama rehberi sunan kılavuzlar mevcuttur. Dünya Sağlık Örgütü'nün *Kadın Sağlığı ve Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Konusunda Çok Uluslu Çalışması* (WHO 2005), Avrupa Suçu Önleme ve Kontrol Enstitüsü'nün (HEUNI) *Uluslararası Kadına Yönelik Şiddet Araştırmaları* (HEUNI 2013) ve AB Temel Haklar Ajansı'nın AB genelinde yürüttüğü *Kadına Yönelik Şiddet Araştırmasının* (FRA 2014) yanı sıra, İngiltere ve Danimarka gibi Avrupa Konseyine üye birkaç ülkenin yaptığı çalışmalar (aşağıya bakınız) dâhil olmak üzere bu tür bir anketin tasarlanması ve yürütülmesi konusunda pek çok yenilik gerçekleştirilmiştir.

Ele alınması gereken temel zorluklar şunlardır: maliyet kısıtlamalarını dikkate alarak nüfusun yeterince büyük ve temsili bir örneğinin alınması; maliyet kısıtlamalarını dikkate alarak zaman içindeki değişiklikleri ölçmek için düzenli veri toplanmasının sağlanması; toplumdaki gruplar ve ülkeler arasında farklılık göstermeyen şiddet deneyimlerini ifşa etmeye yönelik tutarlı bir isteklilik sergilenmesinin sağlanması; ankette kullanılan kategorilerin (tanımlar ve ölçme birimleri) tutarlı bir veri sistemi oluşturmak için idari veri toplamada kullanılan kategorilerle tutarlı olmasının sağlanması; görüşmecilerin tam bir

eğitim almasının sağlanması ve mümkünse kategorilerin (tanımlar ve ölçme birimleri) uluslararası çapta kıyaslanabilir olmasının sağlanması.

Bunlar, halihazırda az sayıda ülkenin tam olarak yerine getirebildiği zorlayıcı şartlardır. Kademeli iyileştirmeler içeren adım adım bir yaklaşımla veya uygulamanın büyük çapta gözden geçirilmesi ve revizyonu yoluyla bu şartlar ele alınabilir. Birçok ülke, kadınlara yönelik şiddetin boyutunu keşfetmek amacıyla tek seferlik özel bir araştırma yürütmüş ve farkındalığın başarıyla artırılmasını sağlamıştır.⁵ Politika oluşturma faaliyetlerinin daha iyi gerçekleştirilmesi için düzenli olarak veri toplanması amacıyla bu konunun üzerinde durulması gerekir.

İtalya, kadınlara yönelik şiddete özel anketleri tekrarlayan az sayıdaki ülkeden biridir. İlk özelleştirilmiş anket 2006 yılında, takip anketi ise 2014 yılında gerçekleştirilmiştir. Anket İtalya Ulusal İstatistik Ofisi (ISTAT) tarafından yürütülmektedir. ISTAT'ın kadınlara yönelik şiddet anketinde, fiziksel, cinsel, psikolojik ve ekonomik şiddet de dâhil olmak üzere partner ve partner olmayan bireylerin kadına yönelik uyguladığı çeşitli biçimlerdeki şiddetin yaygınlığı ve özellikleri hakkında veri toplanmaktadır. Mağdurların yardım için başvuruda bulunma davranışları ve bildirimde bulunmama nedenlerinin yanı sıra kadına yönelik şiddetin sonuçları, riskleri, koruma unsurları ve maliyetleri hakkında veri toplanmaktadır. Anket, 16-70 yaş arası 25.000 kadına uygulanmaktadır. 2014 yılında, İtalya'da yaşayan altı temel uyruğu (Romanya, Ukrayna, Arnavut, Fas, Moldova ve Çin) temsil eden ve İtalya vatandaşı olmayan kadınlar da ankete dahil edilmiştir. Anket, İtalyan kadınlar için bilgisayar (CATI) yardımıyla telefon üzerinden ve İtalyan vatandaşlığı olmayan kadınlar için yüz yüze görüşmeler aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. ISTAT, özelleştirilmiş anketi en az dört yılda bir olmak üzere düzenli aralıklarla tekrarlamayı amaçlamaktadır.⁶

Veriler, kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddete özel anketler yoluyla toplanabileceği gibi, bazı ülkeler yerleşik olarak veya ekli bir modül halinde bir başka

5. Bakanlar Kurulunun üye devletlere kadınların şiddete karşı korunması hakkındaki (2002)5 sayılı Tavsiye Kararının dördüncü tur izlenmesi sırasında (2014), 47 Avrupa Konseyi üye ülkesinden 21'i kadına yönelik şiddetin birçok biçiminin yaygınlığı üzerine temsili bir ulusal anket gerçekleştirdiklerini bildirmiştir. Bu 21 ülkeden altısı kadına yönelik şiddetle ilgili özel anketlerini tekrarlamıştır. Bazı ülkeler ise (Çek Cumhuriyeti ve Finlandiya) bu tür üç anket için tarih vermiştir.

6. İtalyan araştırması hakkında bilgiler, İtalya Ulusal İstatistik Bürosundan Maria Giuseppina Muratore tarafından "Kadınlara karşı şiddet ve aile içi şiddet hakkında veri toplama: İstanbul Sözleşmesi'nin gerekliliklerini karşılama yönünde ilerleme" konulu uluslararası bir konferansta sunulmuştur (Kiev, Ukrayna, 3-4 Eylül 2015).

ankete ilgili soruları dâhil ederek düzenli anket verisi elde etmeyi başarmıştır. Böylelikle anket bulgusu elde etme maliyeti azalmaktadır. En azından Avrupa'da zaman içinde meydana gelen değişikliklerin analiz edilmesini sağlayan yıllık verilerin sunulduğu anketler, özellikle suç veya sağlık ile ilgili diğer daha geniş kapsamlı anketlerin bir parçası olmuştur. Kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddet ile ilgili ek soruların eklenmesi, ayrı bir anket oluşturmaktan daha az maliyetlidir. Avrupa'daki hiçbir ülke, aynı metodoloji ve soruları kullanarak kadına yönelik şiddet anketlerini düzenli aralıklarla tekrarlamak için gerekli kaynakları edinmeyi ve kullanmayı başaramamıştır. Birden fazla özel araştırma yapılmış olsa bile, bunlarda farklı metodolojiler kullanılmış olmasından dolayı zaman içerisinde karşılaştırma yapmak mümkün değildir.

Sonuç olarak, düzenli olarak tekrarlanan bağımsız anketler için kaynak edinilmesi göz korkutucu ve zorlu bir mücadele alanıdır. Dolayısıyla, devletlerin düzenli olarak yürütülen mevcut anketlerinden birine ilgili soruları eklemeleri en iyi çözüm olacaktır. Avrupa'da muhtemelen ya sağlıkla ya da suçla ilgili bir anket bu amaçla kullanılabilir.

Birleşik Krallık'taki araştırmalar

İngiltere ve Galler Suç Araştırması (CSEW) kapsamında kadınlara yönelik şiddet ve aile içi şiddet hakkında her yıl veri toplanmaktadır. Bu veriler, bir önceki yılda bireylerin ve hane halklarının maruz kaldığı suçların araştırılması kapsamında toplanmaktadır.

Araştırma, mağdurlar ve şiddet içeren suçlar hakkında veri üretmektedir. Mağdurlarla ilgili veriler, mağdurun cinsiyeti ve suçların aile içi bir ilişki (eş veya bir başka aile bireyi) sonucu işlenip işlenmediğine göre ayrıştırılmaktadır. Yaş ve etnik köken, din ve engellilik dâhil olmak üzere diğer önemli unsurlar da dahil edilmektedir. Araştırmada kullanılan ana anket soruları, şiddet içeren suçların sayısı ve niteliği hakkında veri sağlamaktadır. Bu anket soruları kullanılarak toplanan bilgiler, uzman kodlayıcılar tarafından İngiltere suç kategorilerine göre kodlanmaktadır. Kişiye yönelik şiddet (ciddi yaralama, diğer türlü yaralama ve genel saldırı) hakkında elde edilen bilgiler, mağdur ve suçlu arasındaki ilişkiye göre (aile içi ilişki, tanıdık veya yabancı) sınıflandırılmaktadır.

CSEW, 1980'lerin ortalarından bu yana önemli miktarda zaman serisi verisi üretmiştir ve 2000 yılından beri bu veriler yıllık olarak üretilmektedir. Yani, aile içi şiddet ve kadınlara yönelik şiddet konusunda dünyadaki en uzun süren araştırma serilerinden biridir. Başlangıçta İngiliz Suç Araştırması adı verilmiş (İngiltere ve Galler, Birleşik Krallık nüfusunun %89'unu içermektedir) ve yakın zamanda,

Birleşik Krallık'ta hükümetin yetki devrini yansıtacak şekilde adı değiştirilmiştir. Veriler, şiddetin maliyeti dâhil olmak üzere (Walby 2004), cinsiyet temelli şiddet analizlerini desteklemeye yönelik kullanılmıştır (Walby ve ark. 2014).

Araştırma, ana anket soruları ve kişinin kendisi tarafından doldurulan bir modül olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. Ana anket (bulguları yukarıda açıklanmıştır) geleneksel yüz yüze mülakatla doldurulmaktadır. Kişinin kendisinin doldurduğu modülde katılımcı, bir dizüstü bilgisayar yardımıyla, anketör için bile gizli olacak şekilde soruları yanıtlar (Walby ve Allen 2004). Aile içi şiddet, cinsel saldırı ve ısrarlı takiple ilgili kişinin kendisinin doldurduğu modülün aile içi şiddeti ortaya çıkarma oranı ana ankettten yaklaşık dört kat daha fazladır.

CSEW yüksek kaliteli bir araştırmadır. Araştırmaya katılım oranı yüksektir. Tüm katılımcılara aynı şekilde yaklaşmaktadır. Yaklaşık 40.000 kişinin katıldığı büyük çaplı bu araştırmanın katılımcı sayısı yıldan yıla bir miktar değişiklik göstermektedir. Hem nüfusu temsil etmesinin hem de özel amaçlara yönelik veri toplanmasının sağlanması için (örneğin her kolluk kuvvetinin kendi yetki alanına ilişkin veriler gibi) örneklem tasarımı birleşiktir. Anket başlangıçta İçişleri Bakanlığı tarafından tasarlanmış olup; artık Ulusal İstatistik Bürosu (ONS) tarafından yürütülmekte ve saha çalışması özel bir araştırma firması olan TNS BMRB ile sözleşmeli olarak yürütülmektedir.

CSEW araştırması hakkında ayrıntılı bilgilere, özet bilgiler (ONSa), teknik kullanıcı kılavuzları (ONSb), anket sorularının tamamı (ONSd) ve yıllık bulguların (ONSd) yer aldığı web sitesi üzerinden ücretsiz olarak ulaşılabilir.

Danimarka'da yürütülen araştırmalar

Danimarka'da kadınlara yönelik şiddet ve aile içi şiddet ile ilgili soruları içeren nüfusa dayalı araştırmalar yapılmaktadır. Araştırmada yer alan anket soruları 2000 yılından beri düzenli olarak uygulanan Ulusal Sağlık Anketlerine (NHIS) dâhil edilmiştir. Sorular; fiziksel şiddete maruz kalma, şiddet uygulamakla tehdit etme ve cinsel istismara maruz kalma hususlarının yanı sıra mağdurun cinsiyeti ve mağdur ile şiddetin faili arasında bir ilişki olup olmadığını anlamaya yöneliktir. Önceki yıl içinde kişinin itilmiş, sarsılmış veya tokatlanmış olup olmadığı; tekme, yumruk veya bir eşya ile kendisine vurulup vurulmadığı; mobilya, duvar, merdiven veya benzeri yerlere itilip itilmediği; boğulmaya veya silahlı saldırıya ya da başka türlü şiddete maruz kalıp kalmadığı; rızası olmadan cinsel ilişki yaşayıp yaşamadığına ilişkin sorular da anket içeriğinde yer almaktadır.

Şiddet deneyimi ile ilgili soruların yöneltmesinde düzenli sağlık anketinin bir araç olarak kullanılması, bu verilerin istikrarlı bir şekilde, uygun maliyetle ve uzun vadeli şekilde toplanmasını sağlayarak, kadınlara yönelik şiddet ve aile içi şiddetle ilgili yapılan değişikliklerin sürekli analiz edilmesini mümkün kılmaktadır. Ulusal Sağlık Anketleri (NHIS) ile Danimarka vatandaşlarının sağlık durumu, hastalık oranları (morbidite) ve bunları etkileyen faktörler hakkında bilgi edinilmesi amaçlanmaktadır. Sağlık üzerindeki zararlı etkilerinden dolayı şiddet olgusu da bu araştırmaya dahil edilmiştir.

Danimarka'da 1970'lerden itibaren kadınlara yönelik şiddetle ilgili bir dizi özel araştırma yürütülmüştür. Bununla birlikte, diğer birçok ülkede olduğu gibi, bu özel anketlerin metodolojisi ve kapsamı her defasında farklılık göstermiştir. Bu nedenle, anketlerden elde edilen verileri kullanarak zaman içindeki eğilimlerin doğru şekilde analizi mümkün olmamıştır. Şiddet ile ilgili soruların genel sağlık anketine dahil edilmesi Danimarka'nın nüfusunun geneli için şiddet eğilimleri hakkında istatistikler üretebilmesini sağlamıştır.

Araştırma

İstanbul Sözleşmesi'nin 11. Maddesi uyarınca taraflar, şiddetin temel neden ve etkilerini, şiddet eylemleri ve mahkûmiyet oranlarının yanı sıra sözleşmenin uygulanması için alınan önlemlerin etkililiğini incelemek amacıyla kadınlara yönelik şiddet alanında yapılan araştırmaları desteklemeyi taahhüt eder. Politikaların kanıta dayalı bir şekilde geliştirilmesi için bu araştırma esastır. Şiddetin nedenlerinin incelenmesi için söz konusu araştırmanın, veri toplamanın ötesine geçerek şiddetin nedenleri ile sonuçları arasında bağlantı kurmaya yönelik kuramsal altyapının geliştirilmesine katkı sağlaması gerekmektedir. Sözleşmede, "sözleşmenin uygulanmasına ilişkin tedbirlerin etkililiğinin" incelenmesini de gerekli olduğu belirtilmiştir. Bu, hukuki ve politika gelişmelerinin izlenmesi, değerlendirilmesi ve kadına yönelik şiddeti ve aile içi şiddeti azaltmadaki etkinliklerinin ölçülmesi gerektiği anlamına gelmektedir. Dolayısıyla Sözleşmede iyi bir şekilde finanse edilen kapsamlı bir araştırma planı şartı yer almaktadır.

Kadına yönelik şiddetle ilgili araştırmalar farklı şekillerde düzenlenmektedir: kapsamlı ve iyi bir şekilde finanse edilen araştırma programları; yasal gelişmelerin etkileri üzerine odaklanan araştırmalar; mahkûmiyet oranlarına ilişkin araştırmalar ve üniversitelerdeki özel amaca hizmet eden araştırmalar.

Kapsamlı bir stratejinin parçası olarak kadına yönelik şiddete ve aile içi şiddete yönelik düzenlenen devlet destekli araştırma programları nispeten na-

dirdir. Bazı devletlerin cinsiyet temelli şiddeti azaltmaya yardımcı olan bilgilerin geliştirilmesi ve paylaşılmasını destekleyecek stratejileri mevcuttur. Bu durumlarda, bu geniş amaca hizmet edecek şekilde araştırma yürütülebilir. Örneğin, aşağıda detaylarını okuyacağınız, “Daphne” programı kapsamında, uygulama odaklı bir araştırma bileşeni içeren projeler desteklenerek iyi uygulamalar paylaşılmaktadır (Avrupa Komisyonu *Daphne Araç Kiti*). Başka bir örnek de Norveç tarafından finanse edilen belirli Avrupa ülkelerine ilişkin araştırma programıdır (Norveç Hibeleri). İngiltere Uluslararası Kalkınma Bakanlığı tarafından Avrupa dışındaki gelişmekte olan öncelikli ülkelerde kadına yönelik şiddete ilişkin bir araştırma programı finanse edilmektedir. Programın detayları aşağıda açıklanmıştır. Ayrıca, Danimarka’da şiddet mağdurlarının kamu hizmetlerini ne ölçüde kullandıkları hakkındaki bilgileri içeren veri tabanları geliştirilerek toplumsal cinsiyete dayalı şiddet mağdurlarına yönelik araştırmalar kolaylaştırılmıştır. Devlet, bu araştırmayı mümkün kılan veri kullanımı ile ilgili yasaların ve “kayıtların” geliştirilmesini desteklemiştir. Aşağıda açıklanan bu program, araştırmayı finanse etmeye yönelik olmayıp araştırmayı kolaylaştıran bir faaliyettir.

Belirli yasal gelişmelerin etkilerine odaklanan fonlanmış çalışmalar bulunmaktadır. Örneğin, Avusturya ve Almanya, koruma emirlerinin etkilerini ve gerekiyorsa iyileştirmelerini değerlendirmek amacıyla ilgili yasalara ilişkin kapsamlı bir etki değerlendirme araştırmasına fon sağlamıştır. Yeni mevzuata yönelik bu tür etki değerlendirmeleri, 11. Madde uyarınca öngörülen pek çok araştırma türünden birisidir.

Sözleşme, kadınlara yönelik şiddet ve aile içi şiddetle ilgili olarak ceza adalet sisteminin etkililiğinin önemli bir göstergesi olan mahkûmiyet oranlarının incelenmesini gerektirmektedir. Mahkûmiyet oranları, ceza adaleti sisteminde bildirilen suçların ne ölçüde faillerin mahkûmiyeti ile sonuçlandığını ölçmektedir. Sözleşme, Madde 11.1.b’de mahkûmiyet oranlarının ölçülmesi gerektiğine atıfta bulunur. Mahkûmiyet oranları, ceza adalet sisteminin farklı bölümleri için (örneğin, sadece kovuşturma noktasından mahkûmiyete kadar) veya sistemin tümü için (örneğin, anketlerde bildirilen suçların sayısı ile mahkemelerde hüküm giyen faillerin sayısının kıyaslanması) oluşturulabilir. Ceza adalet sisteminin belirli bölümlerine özgü oranlar söz konusu bölümler için geçerli olsa da, ceza adalet sisteminin tümü için mahkûmiyet oranlarının elde edilmesi önem taşımaktadır. Mahkûmiyet oranlarını incelemek için verilerde başından sonuna kadar aynı tanımların ve aynı ölçme birimlerinin kullanılması gereklidir. Farklı tanımlar veya ölçme birimleri varsa ceza adalet

sistemine giren kaç “davanın” mahkûmiyetle sonuçlandığını bulmak neredeyse imkânsız hale gelir.

Bu nedenle polis, hakim ve savcılar, mahkemeler, ceza infaz kurumları ve denetimli serbestlik hizmetlerinin hepsinin aynı tanım ve ölçme birimlerini kullanması önemlidir. Şu anda birçok ülkede, ceza adalet sisteminin farklı aşamalarında farklı birimler kullanılmaktadır: Örneğin, polis tarafından suç (olaylar, vakalar) birimi; yargı ve ceza infaz kurumları tarafından fail (suçlular, kabahatçiler) birimi kullanılmaktadır. (Bunlar genellikle uzmanlaşmış hizmetlerde kullanılan “mağdurlar” ifadesinden farklılık gösterir.) Ceza adalet sisteminin farklı bölümlerinde hâlihazırda farklı ölçme birimleri (mağdurlar, suçlar, suçlular) kullanılan ülkelerin, sözleşmenin gerektirdiği şekilde mahkûmiyet oranlarını etkili bir şekilde ölçmeleri için bunları uyumlu hale getirmeleri gerekecektir. Bunun için ceza adaleti ve mahkeme sistemi kapsamında tercih edilen tek bir ölçme belirlenebilir veya ceza adaleti sisteminin her aşamasında ölçme birimlerinin üçü de kullanılarak verilerin toplanması öngörülebilir.

Verilerin yalnızca tek bir ölçme birimi kullanılarak toplanmasını kabul ettirmeye çalışmak yerine üç ölçme biriminin hepsinin birden kullanılmasının gerekli kılınması durumunda işbirliği olasılığı daha yüksek olacaktır. Örneğin, mağdur, suç ve failerin sayısının her aşamada sayılması, bir aşamada mağdurların (örn. anketler), başka bir aşamada suçların (örn. polis) ve başka bir aşamada ise suçluların (örn. mahkemeler) sayılmasından daha iyidir.

Ayrıca üniversiteler tarafından yürütülen kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddet konusunda özel amaçlı araştırmalar da bulunmaktadır. Üniversitelerde kadına yönelik şiddet konusunda gelişen bir araştırmacı topluluğu olmasına rağmen, bu alan genellikle devlet destekli programlardan ziyade bireysel araştırmacıların ve üniversite tabanlı merkezlerin özel girişimleri, istekliliği ve kararlılığının bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır.⁷ Bununla birlikte, bu alan, toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin ölçülmesine yönelik araştırmaları içeren canlı bir araştırma alanı olup, kapsamlı ve sistematik araştırma programlarının geliştirilmesi ile daha da gelişecektir.

Gelişmekte olan ülkelerde Birleşik Krallık araştırma programı

İngiltere Uluslararası Kalkınma Bakanlığı (DFID), gelişmekte olan öncelikli ülkelerdeki (DFID 2015) kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetin (KKYŞ) önlenmesinde hangi tedbirlerin etkili olduğunu araştırmak üzere beş yıllık bir

7. Örneğin, Londra Metropolitan Üniversitesi'nde CWASU (Çocuk ve Kadın İstismarı Birimi).

araştırma programına £25 milyon sterlin yatırım yapmıştır. Program, birincil önleme stratejileri, kadınların ve kız çocuklarının şiddete karşı dirençliliğini desteklemeye yönelik girişimler, kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetin önlenmesi için özel müdahale mekanizmaları dâhil olmak üzere, kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddetin önlenmesinde hangi tedbirlerin etkili olduğu hakkında bilgi elde etmeyi amaçlamaktadır. Programda iki bölüm bulunmaktadır. Şiddeti önlemeye veya mağdurların/şiddet olayından kurtulanların ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik yenilikçi yaklaşımları araştırmak üzere seçilmiş 10 ila 14 ulusal veya uluslararası kuruluşu yönelik finansman mevcuttur.

Ayrıca, ümit vaat eden mevcut girişimlerin etkililiğini değerlendirmek üzere bu girişimlere ilişkin araştırmaları ve etki değerlendirmelerini içeren faaliyetlere yönelik finansman da mevcuttur. Araştırma, en yoksul gelişmekte olan ülkelerden veya en hassas devletlerden 28'inin yer aldığı DFID'nin "öncelikli ülkeleri" üzerinde yoğunlaşmaktadır. Program, Londra Hijyen ve Tropik Tıp Okulu ve toplumsal kalkınmayı destekleyen Social Development Direct firması ile ortaklaşa olarak Güney Afrika Tıbbi Araştırma Konseyi öncülüğündeki bir konsorsiyum tarafından yönetilmektedir.

Bu program bu örnekte Avrupa ülkelerini içermese de, hem sıkı bir şekilde organize edilmiş hem de iyi finanse edilen büyük bir araştırma programı olması nedeniyle umut verici bir uygulamadır.

AB Daphne Programı

Daphne Programı, cinsiyete dayalı şiddetin önlenmesi için iyi uygulamaların paylaşılmasını desteklemek üzere AB tarafından finanse edilmiştir. Büyük ölçüde sivil toplum kuruluşları arasındaki paylaşımlar yoluyla uygulamaya dayalı bilginin geliştirilmesine yönelik eğilim görülmeyle birlikte, ilgili uzmanlığın artırılmasını da içermiş ve böylece araştırmanın uygulamaya dayalı gelişmeye yönelik desteğin yerleşik bir parçası olarak finanse edilmesinin önünü açmıştır. Fonlanan 412 projenin ürettiği bilgi ve araştırmalar, hem araştırmacılar hem de politika yapımcılar tarafından memnuniyetle karşılanmıştır. 1997 yılında başlayan Daphne Programı (Avrupa Komisyonu Daphne Araç Kiti), üç ana aşamada gerçekleştirmiş olup son program olan Daphne III, 2007'den 2013 yılına kadar (Avrupa Komisyonu Daphne III) yürütülmüştür. Daphne Programının ilkeleri, yeni 2014-2020 Haklar, Eşitlik ve Vatandaşlık Programı kapsamına dâhil edilmiş olup "Analitik faaliyetlere" ayrı bir başlık açılmıştır (çalışmalar, veri toplama, ortak metodolojilerin geliştirilmesi, göstergeler, anketler, rehberlerin hazırlanması).

Yenilikçi, uygulama odaklı, ulus ötesi bir finansman programı çerçevesinde ilgili araştırmaların üretilmiş olması umut vericidir.

Araştırmayı destekleyen Danimarka kayıtları

Danimarka, kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddet ile ilgili ileri düzeyde bir araştırma programı yürütülmesi için gerekli olan anket istatistiklerini ve idari istatistikleri oluşturmuştur (yukarıda idari istatistikler bölümünde ele alınmıştır) (Thygesen ve Kjaer Ersbøll 2011). Danimarka, nüfusa dayalı anketi yoluyla şiddet mağduru olan kişileri tespit edebilmekte ve daha sonra bunu suç, hastane ve sığınma evlerinin yanı sıra ölüm nedenleriyle ilgili hizmetlerin kullanımına ilişkin idari istatistiklerde şiddet mağdurlarıyla ilişkilendirebilmektedir. Veriler, tüm bu sistemlerde aynı kişisel kimlik bilgileri kullanılarak birbirine bağlanır. Böylece, sağlık anketinden (NHIS) şiddet deneyimiyle ilgili elde edilen verileri idari kaynaklardan elde edilen verilerle ilişkilendirmek mümkündür. Zira ankete katılanlar ve devlet hizmetlerinden yararlananlar kişisel kimlik numaralarıyla tanımlanmıştır. Anketlerden ve idari istatistiklerden aynı kişi hakkındaki verileri birbirine bağlayarak kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddetin sağlık ve ceza adaleti bakımından sonuçları hakkında araştırma yürütülmesi mümkündür.

2004 yılından bu yana, kadına yönelik şiddet konusunda oluşturulan kapsamlı bir ulusal veri tabanında çeşitli kaynaklardan kayıtlar bulunmakta olup ulusal kayıtlarda bulunan idari istatistikler ve 2005 ve 2010'da Ulusal Sağlık Anketlerinden elde edilen araştırma istatistikleri bu kaynaklar arasındadır (Helweg-Larsen 2010). Bu nedenle, ulusal sağlık, suç ve sosyal kayıtlardaki verilerin, Danimarka'da daimi ikamet eden tüm kişilere atanan kişiye özel kimlik numarası aracılığıyla ulusal sağlık anketlerinde bireysel düzeyde elde edilen bilgilerle birleştirilmesi mümkündür. Danimarka Kişisel Verilerin İşleme Tabi Tutulması Kanunu, istatistiksel ve bilimsel amaçlar için verilere erişimi düzenler ve veri sahipleri açısından tam gizliliği temin eder.

Mağdur istatistikleri (POL-SAS), mağdurun ve failin sosyal profilini değerlendirmek üzere diğer kayıtlarla birleştirilebilir. Ankette bildirilen ve bir hastaneye ve/veya polise başvuru ile sonuçlanan şiddet olaylarının yüzdesini hesaplamak mümkündür. Suç istatistikleri, Ulusal Hasta Kayıt Sistemindeki verilerle birleştirildiğinde, belli bir süre içerisinde şiddet mağdurlarının polisle veya hastaneyle ne ölçüde temas kurduğunun öğrenilmesini ve böylece sağlık hizmetleri ve/veya adalet sistemleri ile temasa geçen nüfus içinde yıllık bireysel şiddet mağduru sayısının hesaplanmasını mümkün kılmaktadır. Bu araştırmanın altyapısını kullanan bir dizi araştırma yayınlanmıştır (Kruse ve ark. 2010).

Kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddet konusunda veri toplama ve araştırmaların koordinasyonu

Veri toplama ve araştırmanın politika geliştirilmesini destekleme potansiyelini gerçekleştirmesi için koordinasyon şarttır. Sözleşmede, ulusal bir koordinasyon kurumuna (10. Madde) duyulan ihtiyaç tanımlanmakta ve 11. Madde kapsamında toplanan bilgilerin, çalışmalarına yardımcı olması için GREVIO komitesine (66. Madde) sunulması gerektiği belirtilmektedir. BM ve AB kurumlarının tanımları ve uluslararası kıyaslanabilir sınıflandırma sistemleri ve göstergeleri geliştirmeye yönelik çalışmaları dâhil olmak üzere, koordinasyonu kolaylaştırmayı amaçlayan başka mekanizmalar da geliştirilme aşamasındadır.

Resmi koordinasyon kurumları

İstanbul Sözleşmesi'nin 10. maddesi uyarınca, 11. madde kapsamında toplanan veriler için ulusal koordinasyon kurumları oluşturulması zorunludur. Bu, tarafların "kadına yönelik her türlü şiddeti önleme ve bunlarla mücadeleye yönelik politika ve tedbirlerin koordinasyonu, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirmesinden sorumlu bir veya birden fazla kurumu belirlemesini veya tesis etmesini" ve "11. maddede belirtildiği gibi verilerin toplanmasını koordine etmelerini, sonuçlarını analiz edip yaymalarını" gerektirir. Ayrıca, bu resmi koordinasyon kurumları "diğer taraflardaki mevkidaşlarıyla doğrudan iletişim kurma ve ilişkileri geliştirme yetkisine sahip olacaktır".

Bu koordinasyon kurumları, resmi kamu kurumu olmalı, mevcut kurumlara yeni yetkiler verilmesi veya yeni bir kurum oluşturulması ile tesis edilmeli-

dir. Mevcut kurumlara örnek olarak “kadına yönelik şiddet konusunda gözlemleri”, bakanlıklar arası koordinasyon yapıları veya politika oluşturma yetkisi olan uzman kurumlar (araştırma enstitüsü veya ulusal istatistik enstitüsü gibi) verilebilir. Bu konuda çeşitli yaklaşımlar mümkündür. Bu kurumların diğer taraflardaki benzer kurumlarla doğrudan iletişim kurmasına sözleşme kapsamında açıkça izin verilmektedir. Bunun “karşılıklı olarak verim sağlayacak önemli çapraz gelişme”nin yanı sıra, aynı zamanda “uygulamanın daha uyumlu hale getirilmesi” sonucunu doğuracağı beklentisiyle, söz konusu kurumlar diğer taraflardaki mevkidaşları ile “çalışma ilişkileri” kurabilirler (İstanbul Sözleşmesi’nin Açıklayıcı Raporu, 73. fıkra).

Kadına yönelik şiddete ilişkin veri toplama, verileri analiz etme ve yayma konularında işbirliğini geliştirebilecek üç AB kurumu bulunmaktadır. Bunlar Avrupa Cinsiyet Eşitliği Enstitüsü (EIGE), Avrupa Birliği Temel Haklar Ajansı (FRA) ve Eurostat’tır. AB içinde, Kadınlar ve Erkekler için Eşit Fırsatlar Danışma Kurulu (Avrupa Komisyonu Danışma Komitesi 2014) bu kapasitenin İstanbul Sözleşmesi’nin aşağıdaki şartlarına uyumlu olacak şekilde daha da geliştirilmesine yönelik önerilerde bulunmaktadır: kadına yönelik şiddetle ilgili bir AB stratejisinin benimsenmesi; ulusal makamları temsil eden bir ağ tarafından desteklenen kadına yönelik şiddete ilişkin bir AB Koordinatörlüğünün kurulması; ilerlemeyi izlemek adına Üye Ülkeler tarafından mevcut yasal olarak bağlayıcı araçların uygulanmasına ilişkin bilgilerin tek bir yerde toplanması; standart ve uyumlu hale getirilmiş idari verilerin ve anket verilerinin toplanması; standartlar, göstergeler, yöntemler ve rehberler geliştirilmesi; kadına yönelik şiddetle ilgili araştırmalar için fon sağlanması ve kadına yönelik şiddete ilişkin veri toplamanın iyileştirilmesine yönelik bir yol haritası sunulması. Ancak bunlar sözleşmenin AB üyesi taraflarına yöneliktir.

Resmi koordinasyon kurumlarının destek sağlayabileceği mekanizma önerileri şunları içerir:

- ▶ İstanbul Sözleşmesi kapsamında belirlenen tanımların, idari veriler ve araştırma verileri toplanmasında ve veri analizinde uygulanması konusunda rehberlik;
- ▶ İdari verilerin ve araştırma verilerinin toplanmasında ve bu verilerin analizinde kullanılacak metodoloji konusunda rehberlik;
- ▶ Kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddet konusunda kapsamlı araştırma programlarının geliştirilmesi ve finanse edilmesinin desteklenmesi;

- Veri toplama ve analizinin kalitesini ve uyumunu geliştirmek amacıyla sivil toplum ve üniversiteler, özel uzman grupları ve ağları ile yerleşik devlet kurumları da dâhil olmak üzere paydaşların harekete geçirilmesi ve koordinasyonunun desteklenmesi;
- Farkındalığı geliştirmek, demokratik girdi sağlamak ve verilerden elde edilen bulguları hem hedef kitleye hem de daha geniş kitlelere yaymak için kamusal tartışmanın teşvik edilmesi.

Avrupa Konseyi'nin İzleme Faaliyetleri

İstanbul Sözleşmesi'nin uygulanmasının izlenmesi

Sözleşmenin 11.3. maddesi uyarınca, 66. Maddede belirtilen bağımsız izleme “uzman grubu”na (GREVIO - Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetle Mücadele Konusunda Uzmanlar Grubu) “toplanan bilgilerin” verilmesi gerekmektedir. GREVIO, her değerlendirme turu için anket sorularına karar verirken tarafların mevcut veri toplama faaliyetlerini ve araştırmalarını dikkate alacaktır. GREVIO'nun 2015 yılı sonunda kendi çalışma yöntemlerini oluşturması beklenmektedir.

Politikadaki ilerlemenin izlenmesi

Avrupa Konseyi (2014: 6), üye ülkelerindeki kadına yönelik şiddete ilişkin politika ilerlemelerine yönelik düzenli olarak gerçekleştirdiği izleme faaliyetlerinde bu ilerlemeyi kıyaslama göstergelerinin temelini oluşturmuştur.

Kadınların şiddete karşı korunmasına ilişkin Bakanlar Kurulunun (2002)5 sayılı Tavsiye Kararı, kadına yönelik şiddetin aşağıda belirtilen farklı biçimleriyle mücadele edilmesine yönelik bir dizi tedbiri içermektedir: tecavüz ve cinsel şiddet, aile veya ev içinde şiddet, cinsel taciz, kadın sünneti, çatışma sırasında ve çatışma sonrasında şiddet, kurumsal ortamlarda şiddet, üreme konusunda kadının seçme özgürlüğüne saygı gösterilmemesi (zorla kürtaj veya zorla kısırlaştırma), namus adına işlenen cinayetler ve zorla ve erken yaşta evlendirme.

Avrupa Konseyi, 2005 yılından bu yana üye ülkelerin bu tavsiye kararını ne ölçüde uyguladıklarını izlemektedir. Avrupa Konseyi üye devletlerinin standart bir anketi yanıtlamaları istenerek kadına yönelik şiddete ilişkin mevzuat, politika ve hizmet alanlarındaki ilerlemeler değerlendirilmektedir. Mart 2014'te

yayınlanan analiz raporunda açıklanan dördüncü izleme turunun sonuçları, kadına yönelik şiddete ilişkin veri toplama ve araştırmalar da dâhil olmak üzere çeşitli alanlarda kaydedilen ilerlemeye yönelik sayısal bir genel bakış sunmaktadır. Gelişmelerin zaman içinde analitik bir karşılaştırmasını sunması ve geniş coğrafi kapsamı bakımından bu çalışma benzersiz bir bilgi kaynağı olmaktadır.

En son yapılan izleme çalışması, kıyaslanabilirliği hâlâ düşük olmasına rağmen, hem idari istatistiklerin toplanmasında hem de halk arasında yaygınlık anketlerinin gerçekleştirilmesinde genel bir artış olduğunu göstermektedir. Suç bildirimlerine ilişkin polis verilerinin cinsiyete ve ilişkiye göre derlenmesi veya aile içi şiddetin bildirilmesi konusunda farklı yöntemler kullanılmaktadır. Bazı üye devletler, genel suç istatistiklerinden aile içi şiddete ilişkin veri ve istatistikleri elde edebilirken, diğer ülkeler (Hollanda, Polonya veya Lüksemburg gibi) aile içi şiddet için farklı bildirim sistemleri oluşturmuştur. Buna ek olarak, bazı araştırma anketleri kadına yönelik şiddetin çeşitli biçimlerini kapsarken, bazıları ise aile içi şiddete odaklanmıştır.

Ayrıca, Avrupa Konseyi 2008 yılında "Avrupa Konseyi üye ülkelerinde aile içi şiddet konusunda idari veri toplama" üzerine bir çalışma yayınlamıştır. Çalışmanın amacı, üye ülkelerin kadına yönelik aile içi şiddet konusunda topladıkları idari verileri değerlendirmek; mevcut uygulamaların ötesinde idari verilerin toplanmasına ilişkin önerileri içeren bir örnek yaklaşım tasarlamak; hangi düzeylerdeki devlet makamlarının ve hangi kamu veya özel kurumların hangi tür verileri toplayacağına ve aynı zamanda henüz veri toplama kurumlarında nasıl bir idari veri sisteminin kurulacağına dair kılavuz ilkeler hazırlamaktır. Çalışma, henüz tavsiye edilen verileri toplamayan kurumlarında nasıl bir idari veri sisteminin kurulacağına (s. 21-22) dair tavsiyelerin yanı sıra idari verilerin toplanmasına yönelik örnek bir yaklaşımı da içermektedir (s. 23-24).

Uluslararası kıyaslama

Kıyaslama, ortak bir referans noktası sağlayarak koordinasyonu kolaylaştırır. Birleşmiş Milletler (BM İstatistik Komisyonu, şu anda BM Kadın Birimi bünyesine katılmış olan BM Kadınların İlerlemesi Birimi, BM Uyuşturucu ve Suç Ofisi ve Dünya Sağlık Örgütü), Avrupa Konseyi ve AB kurumlarının da dahil olduğu uluslararası ve bölgesel insan hakları kuruluşlarının, kadına yönelik şiddetin tanımlanması ve kadına yönelik şiddetin ve aile içi şiddetin önlenmesi ve

bunlarla mücadelede kaydedilen ilerlemeyi konu alan kıyaslama çalışmalarının yürütülmesine ilişkin çeşitli önerileri bulunmaktadır.

BM, bünyesinde bulunan kurumlar ve diğer uluslararası kuruluşların çalışmalarında dikkat çektiği kadına yönelik şiddet olgusunun tanımlanmasında önemli bir rol oynamıştır.

Kadınlara Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılmasına Dair Birleşmiş Milletler Bildirgesi'nde (1993), kadına yönelik şiddet "ister kamusal ister özel alanda meydana gelsin, kadınlara fiziksel, cinsel, psikolojik veya ekonomik zarar veya acı veren veya verebilecek olan toplumsal cinsiyete dayalı her türlü eylem ve bu eylemlerle tehdit etme, zorlama veya keyfi olarak özgürlükten yoksun bırakma" olarak tanımlanmaktadır.

2011 yılında yayınlanan İstanbul Sözleşmesi, 1993 yılında BM tarafından geliştirilen tanımın üzerine eklemeler yapmıştır. BM ve bağlı kuruluşları, kadına yönelik şiddete odaklanırken, Avrupa Konseyi ayrıca aile içi şiddete özel atıfta bulunmaktadır. İstanbul Sözleşmesi, tarafların kadına yönelik her türlü şiddeti mevzuatlarına dâhil etmelerini gerektirmekle beraber, kadın ve kız çocukları dışındaki tüm aile içi şiddet mağdurlarının bu mevzuat kapsamına dâhil edilmesi isteğe bağlı bırakılmıştır (ancak teşvik edilmektedir). Ulusal ve uluslararası düzeydeki kıyaslama göstergeleri, İstanbul Sözleşmesi'nde yer alan kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddetin tüm biçimlerini içermelidir.

Avrupa Konseyi'nin tüm üyelerini içeren BM bünyesinde, veri toplama, analiz ve yaygınlaştırma konusunda işbirliğini geliştirme süreci, aşağıdakiler de dâhil olmak üzere çeşitli faaliyetleri ve kurumları içermektedir: çeşitli akademisyenlerden, STK'lardan ve hükümet temsilcilerinden oluşan uzman gruplarının oluşturulması; uyumlaştırılmış veri toplama ve analiz yöntemlerini kolaylaştırmak ve teşvik etmek üzere kılavuz ve rehberler hazırlanması; BM İstatistik Komisyonu tarafından kabul edilmiş standartların oluşturulması ve bunların teşvik edilmesi; ve BM Genel Sekreteri, BM Kadın Birimi ve BM Avrupa Ekonomik Komisyonu gibi bölgesel kurumların katılımı. İçeriği İstanbul Sözleşmesi'nin gereklilikleriyle bire bir aynı olmamakla birlikte uygulanan mekanizmaların çeşitliliği, olası koordinasyon türlerine ilişkin önemli bir dizi örnek oluşturmaktadır.

AB Başkanlıkları, AB'nin Pekin Eylem Platformu'na olan bağlılığı bağlamında, aile içi şiddet, işyerinde cinsel taciz ve kadına yönelik şiddet mağdurları için destek hizmetleri sağlanması çerçevesinde kadına yönelik şiddet göstergeleri önermiştir (Avrupa Komisyonu 2015b). Avrupa Cinsiyet Eşitliği Enstitüsü

(EIGE), AB'de toplumsal cinsiyete dayalı şiddete ilişkin idari veri kaynakları ve istatistiksel ürünlerden oluşan bir veri tabanı sunmuştur (EIGE 2014b). EIGE, 2015 yılında yayınlanan Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Endeksi'ne ilk defa kadına yönelik şiddeti dâhil etmiştir.⁸ BM İstatistik Komisyonu bünyesinde kurulmuş "Başkan Dostları" grubu, kadına yönelik şiddetin boyutunun ölçülmesine yönelik dokuz temel gösterge önermiştir (BM İstatistik Komisyonu 2010: 19). Birleşmiş Milletler Kadınların İlerlemesi Birimi (UNDAW 2010) tarafından kadına yönelik şiddetle ilgili mevzuat ve bununla ilişkili politikalara örnek bir çerçeve yayınlanmıştır. Bu çerçevede, yasal ve ilgili politikalarda ilerlemeye yönelik göstergelerin listesi yer almamakla birlikte bunların oluşturulmasında kullanılabilecek mevzuat ve ilgili politikalar (mağdurların korunması ve uygulama dâhil) sıralanmaktadır.

Birleşmiş Milletler üye ülkeleri tarafından kabul edilen 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi kapsamında 17 sürdürülebilir kalkınma amacı (SKA) kabul edilmiş olup bunlardan biri de "Toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak ve tüm kadınları ve kız çocuklarını güçlendirmek" (SKA 5) amacıdır. Bu amaç kapsamında kabul edilen hedeflerden biri: "Kamusal ve özel alanda tüm kadın ve kız çocuklarına yönelik her türlü şiddetin ortadan kaldırılması"dır (5.2). SKA'ların Eylül 2015'in sonunda kabul edilmesinden bu yana, 2016 yılında BM İstatistik Birimi tarafından bu amaçların gerçekleştirilmesi yönünde kaydedilen ilerlemeyi izlemek için bir dizi gösterge geliştirilmektedir. Bu göstergeler büyük olasılıkla kadına yönelik şiddeti ortadan kaldırma yönünde kaydedilen ilerleme için kabul edilen ve önemli bir küresel standart oluşturacak tedbirleri içerecektir.⁹

İstatistik Amaçlı Uluslararası Suç Sınıflandırması (ICCS), BM Uyuşturucu ve Suç Ofisi önderliğinde üretilen ve BM İstatistik Komisyonu (UNODC 2015) tarafından desteklenen yeni bir suç sınıflandırmasıdır. Suçun sınıflandırılmasına yönelik ortak kriterler oluşturularak ülkeler arasında suçun karşılaştırılmalı analizine olanak tanınması amaçlanmaktadır. Çerçeve, "kişinin zarar görmesine yol açan veya kişiye zarar vermeyi amaçlayan eylemler" veya "cinsel nitelikteki zarar verici eylemler" olarak sınıflandırılabilir suçları içeren kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddete ilişkin verilerin toplanması açısından ilgilidir. ICCS, yasal kategoriden ziyade davranışa dayalı bir çerçeve benimseyerek, suçların yasal tanımındaki değişikliklerin meydana getirdiği güçlükler-

8. Avrupa Cinsiyet Eşitliği Enstitüsü (2015) Cinsiyet Eşitliği Endeksi <http://eige.europa.eu/sites/default/files/documents/mh0415169enn.pdf>.

9. Birleşmiş Milletler'deki sürdürülebilir kalkınma süreci hakkında güncel bilgiler şurada bulunabilir: <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>.

den kaçınır. Kategoriler arasında yapılacak ayrımlardaki önceliklerin, politika önceliklerine en uygun öncelikler olduğu belirtilir. ICCS, tek bir uluslararası sınıflandırma oluşturarak ülkeler arasındaki suçun karşılaştırmalı analizini kolaylaştırmayı amaçlamaktadır. ICCS'nin "ceza adalet sürecinin farklı aşamalarında (polis, kovuşturma, mahkûmiyet, tutukluluk) ve aynı zamanda suç mağduriyetine ilişkin araştırmalarda toplanan suçla ilgili her türlü veri için geçerli" (s. 7) olması amaçlanmaktadır. Dört düzey sınıflandırma bulunmakta olup ilk düzeydeki 11 bölümün üçü kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddetle ilgilidir:

"1. Ölüme yol açan veya ölüme sebebiyet vermeyi amaçlayan eylemler; 2. Bir kişiye zarar veren veya vermeyi amaçlayan eylemler; 3. Cinsel nitelikte zarar verici eylemler ve bundan başka üç düzey ayırım bulunmaktadır." (s. 13). Bu açıdan sınıflandırmanın kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddet ile ilgili kategorileri içeren birleşik bir ölçme çerçevesi geliştirilmesi doğrultusunda umut verici bir adım olduğu düşünülebilir. Bununla birlikte, ICCS 1.0 Sürümü, mağdurun cinsiyetini rutin olarak içermediğinden kadına yönelik şiddeti, mağdur ve suçlu arasındaki ilişkiyi rutin olarak içermediğinden de aile içi şiddeti yeterli düzeyde ele almamaktadır - bunlar yalnızca isteğe bağlı etiketlerin ötesine geçmemektedir. ICCS 1.0 sürümü, kod numaralarının uygulandığı dört ana sınıflandırma düzeyinde kadına yönelik şiddet veya aile içi şiddet sınıflandırma metotlarını içermemesi nedeniyle sınırlıdır. Ne mağdurun cinsiyeti ne de mağdur ve fail arasındaki ilişki, ana numaralı sınıflandırmalara dâhil edilmemiştir. Bununla beraber, cinsiyet ve ilişki birimleri ICCS'de tamamen eksik olmayıp, ana suç kodlarının bir parçası olmaksızın verinin ilave olarak eklenebileceği isteğe bağlı "etiketler" arasında yer almaktadırlar. Dolayısıyla, bu sınıflandırmanın kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddetle ilgili verilerin toplanmasına yönelik potansiyel faydası olmakla birlikte, İstanbul Sözleşmesi'nin taraflarına veri toplama gerekliliklerinin yerine getirilmesi konusunda yardımcı olması ancak ek bilgilerin toplanmasıyla mümkündür. Mevcut kategorileri mağdurun cinsiyeti ve mağdur ile fail arasındaki ilişkiye göre ayıran ek kodlar sınıflandırmaya eklenerek bu sağlanabilir. Alternatif olarak, mağdurun cinsiyeti ve mağdur ile fail arasındaki ilişkiye ilişkin etiketlerin kullanımı isteğe bağlı yerine zorunlu hale getirilebilir. Bu nedenle, sınıflandırmada cinsiyet boyutunun oluşturulması, ICCS'yi veri toplamada koordinasyona katkı sağlayan bir araç haline getirebilir. ICCS 1.0 Sürümü kabul edilmiş olsa da gelecekteki sürümlerde değişiklikler yapılabilir.

Kadına yönelik şiddet, yalnızca kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddet uzmanlık alanıyla sınırlı kalmayıp, esasında birçok politika alanıyla ilgilidir. Kadına

yönelik şiddetin ve aile içi şiddetin sona erdirilmesi için, ceza adalet sistemi ve sağlık hizmetleri ve mağdurlara yönelik özel hizmetler gibi birçok politika alanındaki aktörlerin seferber edilmesi gereklidir. Bunlar arasında, cinsel tacizin bir sorun olduğu istihdam alanındaki aktörler, eşitliği teşvik etmesi ve toplumsal cinsiyet kalıp yargılarının ortadan kaldırılmasında destek olması beklenen eğitim alanındaki aktörler ve kadına yönelik şiddet tutumlarına karşı çıkma veya bu tutumları sürdürme konusunda çok önemli bir rol oynayan medya alanındaki aktörler bulunmaktadır. Mağdurların gördüğü zararın hafifletilmesi ve önleme çabalarının başarılı olması için birden fazla kurumun işbirliği ve koordinasyonu gereklidir. Bu politika alanlarının her birinde şu anda kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddet ile ilgili farklı bir ölçme çerçevesi bulunmaktadır. Bu politika alanlarının tümünü aynı anda ilgilendiren bir ölçme çerçevesine geçme zamanı gelmiştir. Bu süreç “ana akımlaştırma” olarak kavramsallaştırılabilir.

Avrupa Konseyi'nin gelişmesinde önemli bir rol oynadığı “toplumsal cinsiyet eşitliğinin ana akımlaştırılması” kavramından hareket edilmektedir. Kavram, toplumsal cinsiyetten ziyade, ana akım politika alanlarında kullanılmak üzere “kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddet” temelinde uygulanarak geliştirilir. Cinsiyet eşitliği konusunda olduğu gibi, bu süreç hem “karşı çıkma” perspektifinde (burada “kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddet” olmak üzere) hem de “ana akım” perspektifinde (ceza adaleti, sağlık sistemleri ve istihdam sistemleri dâhil) karşılıklı düzenlemeleri içermektedir.

Sonuçlar

İdari veri ve anket verisi toplanmasının ve araştırmanın amacı, kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddetle mücadele etmek için gerekli bilgi temelini oluşturmak ve bu şekilde İstanbul Sözleşmesi'nin uygulanmasında destek olmaktır.

Şiddette meydana gelen değişimin karşılaştırma ve özet göstergeleri birbirini destekleyecek şekilde tutarlı ve uyumlu olursa bu bilgi temeli daha etkili hale gelir. Hem anketlerde hem de çeşitli idari kaynaklarda şiddetin boyutunu ve ciddiyetini ölçmek için aynı kategorilerin kullanılması, bu tutarlılık ve tamamlayıcılık amacına uygundur. Bu, hem belli bir ülke içinde hem de ülkeler arasında yapılacak kıyaslamalar için önem taşır.

Kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddet için ilgili ayrıştırmayı içeren tek bir tutarlı ölçme çerçevesi oluşturmak amaçlanmalıdır. Böylece, kamu hizmetlerinin etkililiğinin ve şiddetteki değişimin ölçülmesinde tutarlılık sağlanacak ve daha doğru veriler elde edilmesi mümkün olacaktır.

Ölçme uygulamalarında tutarlılık ve uyum sağlama hedefinin zorlayıcı olduğu kabul edilmektedir. Mevcut çoklu ölçme uygulamaları, çeşitli ilgili politika alanlarına göre nispeten birbirinden ayrı olarak gelişmiş ve sonuç olarak farklı çerçevelere yerleştirilmiştir. Bu politika alanlarından bazıları bir dizi uzmanlaşmış kuruluşta derinlemesine yerleşmiştir.

Yalnızca cinsiyetin mevcut ölçme çerçevelerine ana akımlaştırılması konusunda değil, aynı zamanda çeşitli yerleşik politika alanlarının ölçme çerçevelerinin birbiriyle uyumlu hale getirilmesi konusunda güçlük yaşanmaktadır.

Örneğin, sadece şiddetin cinsiyet boyutunun suç istatistiklerine dâhil edilmesini sağlamakla kalmayıp aynı zamanda suç istatistiklerinin bir şekilde sağlık istatistikleriyle de uyumlu hale getirilmesi sağlanmalıdır.

Bu ölçme uygulamalarının birbirlerini daha iyi desteklemek üzere birbirleriyle uyumlu olmasının sağlanması için çok sayıda revizyon gerekecek olup bunun zaman alması beklenebilir.

İstanbul Sözleşmesi'nin 11. Maddesi uyarınca sözleşmeye taraf devletler idari veri toplar, araştırma yapar ve araştırma verileri toplar. Kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddetle mücadeleyi amaçlayan politika gelişmelerini değerlendirebilmek ve ölçmek için bunun yapılması gereklidir. Verilere ilişkin bu koşulların yerine getirilmesi önünde büyük zorluklar bulunmaktadır. Bununla birlikte, bu zorlukların üstesinden gelmek için gerekli olan ve kademeli olarak artan süreçlerin kullanıldığı bazı umut verici uygulamalar da bulunmaktadır. Sözleşmeye taraf devletlerin istatistiksel verilerin ve anket verilerinin toplanmasına ve bunlara ilişkin araştırmalara katkıda bulunmaları ve tüm bu katkılardan en iyi şekilde faydalanabilecek genel ölçme çerçevesi oluşturma yönündeki çalışmaları önemlidir.

Kontrol Listesi

Istanbul Sözleşmesi'nin 11. Maddesi uyarınca tarafların idari veri toplaması, araştırma yürütmesi ve araştırma verisi toplaması gerekmektedir. Aşağıdaki kontrol listesi söz konusu gerekliliklerin yerine getirilmesine yardımcı olabilir.

- Mağdurlara yardımcı olan ve şiddeti önlemeye çalışan tüm kamu kurumları veri topluyor mu?
 - Kolluk kuvvetleri (cezai ve ilgili hukuki makamlar dâhil: polis, savcılar, mahkemeler, yargı ve ceza infaz kurumları)
 - Sağlık hizmetleri (örn. doktorlar, kaza müdahale hizmetleri ve acil servis, hastaneler)
 - Sosyal hizmetler, sosyal yardım ve özel mağdur hizmetleri (kamu ve STK)
- Veriler anketler aracılığıyla mı toplanıyor?
 - Kadına yönelik şiddet modüllerini suç veya sağlık araştırmaları gibi daha büyük araştırmalara dâhil etme olanakları araştırıldı mı?
- Veriler aynı kategoriler kullanılarak mı toplanıyor?
 - Şiddet biçimlerinin tanımları (sözleşmede adı geçen yasal kategoriler)
 - Ölçme birimleri mağdur, olay ve fail kategorilerinden oluşur ve kategorilerden yalnızca biri değil tamamı ölçme birimlerine dahil edilir.
 - Cinsiyet, yaş, şiddet türü, mağdur ve fail arasındaki ilişki ve coğrafi konuma göre ayrıştırılmış veri zorunluluğu

- ❑ Veriler düzenli olarak toplanıyor mu?
 - o İdari veriler
 - o Anket verileri
- ❑ Kadına yönelik şiddetin temel nedenleri ve etkilerine odaklanan ve mali destek alarak yürütülen herhangi bir araştırma programı mevcut mu?
 - o Bu programlar “mahkumiyet oranı” verisinin oluşturulmasına destek oluyor mu?
- ❑ Veriler ve analizler kamuya açık mı?
 - o Özet hâlinde (göstergeler dâhil)
 - o Veri tabanlarında
- ❑ Verilerin toplanması, analizi ve yayılmasının koordinasyonundan sorumlu resmi bir kurum (veya resmi kurumlar) bulunuyor mu?

Temel Avrupa Konseyi Kaynakları

Avrupa Konseyi (2011), Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Sözleşme (İstanbul Sözleşmesi): <http://conventions.coe.int/Treaty/EN/Treaties/html/210.htm>ve Açıklayıcı Raporu: <http://conventions.coe.int/Treaty/EN/Reports/Html/210.htm>.

Avrupa Konseyi (2014), "Avrupa Konseyi üye ülkelerinde kadınların şiddete karşı korunması hakkındaki (2002)5 sayılı Tavsiye Kararı'nın uygulanmasının 4. tur izlenmesinin sonuçlarına ilişkin analitik çalışma". Avrupa Konseyi Cinsiyet Eşitliği Komisyonu, Carol Hagemann-White tarafından hazırlanan rapor.

"Avrupa Konseyi üye ülkelerinde aile içi şiddet konusunda idari verilerin toplanması" başlıklı Avrupa Konseyi çalışması (EG-VEW-DC(2008) Çalışması).

Kişisel Verilerin Otomatik Olarak İşleme Tabi Tutulmasına İlişkin Bireylerin Korunmasına Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi (ETS No. 108).

Kadınların şiddete karşı korunması konusunda Bakanlar Kurulunun üye ülkelere yönelik (2002)5 sayılı Tavsiye Kararı.

Kaynakça

Council of Europe (2005), Convention on Action against Trafficking in Human Beings (CETS No. 197).

Avrupa Konseyi (2005), İnsan Ticaretine Karşı Eylem Sözleşmesi (CETS No. 197).

Council of Europe (2006), "Combating violence against women – Stocktaking study on the measures and actions taken in Council of Europe member states, Council of Europe, Strasbourg.

Avrupa Konseyi (2006), "Kadınlara yönelik şiddetle mücadele - Avrupa Konseyi üye devletlerinde alınan tedbirler ve eylemlere ilişkin envanter çalışması, Avrupa Konseyi, Strazburg.

Council of Europe (2007), "Analytical study on the effective implementation of Recommendation Rec(2002)5 on the protection of women against violence in Council of Europe member states", Report prepared by Carol Hagemann-White.

Avrupa Konseyi (2007), "Avrupa Konseyi üye devletlerinde kadınların şiddete karşı korunmasına ilişkin (2002) 5 sayılı Tavsiye Kararı'nın etkili bir şekilde uygulanmasına ilişkin analitik çalışma", Carol Hagemann-White tarafından hazırlanan Rapor.

Council of Europe (2008a), "Administrative data collection on domestic violence in Council of Europe member states", Report authored by Elina Ruuskanen and Kauko Aromaa.

Avrupa Konseyi (2008a), "Avrupa Konseyi üye devletlerinde aile içi şiddet konusunda idari veri toplama", Elina Ruuskanen ve Kauko Aromaa tarafından yazılan rapor.

Council of Europe (2008b), "Analytical Study of the Results of the 2nd Round of Monitoring the Implementation of Recommendation Rec(2002)5 on the Protection of Women Against Violence in Council of Europe Member States" Report prepared by Carol Hagemann-White.

Avrupa Konseyi (2008b), "Avrupa Konseyi üye devletlerinde Kadınların Şiddete Karşı Korunması Hakkında (2002) 5 sayılı Tavsiye Kararının Uygulanmasının 2. Tur İzleme Sonuçlarına İlişkin Analiz Çalışması", Carol Hagemann-White tarafından hazırlanan rapor.

Council of Europe (2010), "Analytical study of the results of the 3rd round of monitoring the implementation of Recommendation Rec(2002)5 on the protection of women against violence in Council of Europe member states", Report prepared by Carol Hagemann-White.

Avrupa Konseyi (2010), "Avrupa Konseyi üye devletlerinde kadınların şiddete karşı korunmasına ilişkin (2002) 5 sayılı Tavsiye Kararı'nın uygulanmasının 3. Tur izleme sonuçlarına ilişkin analiz çalışması", Carol Hagemann-White tarafından hazırlanan rapor.

Council of Europe (2011a), Convention on Preventing and Combating Violence against Women and Domestic Violence (Istanbul Convention), available at: <http://conventions.coe.int/Treaty/EN/Treaties/html/210.htm>.

Avrupa Konseyi (2011a), Kadına Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Sözleşme (İstanbul Sözleşmesi), <http://conventions.coe.int/Treaty/EN/Treaties/html/210.htm>.

Council of Europe (2011b), Istanbul Convention Explanatory Report, available at: <http://conventions.coe.int/Treaty/EN/Reports/Html/210.htm>.

Avrupa Konseyi (2011b), İstanbul Sözleşmesi Açıklayıcı Rapor, erişim adresi: <http://conventions.coe.int/Treaty/EN/Reports/Html/210.htm>.

Council of Europe (2014), "Analytical study of the results of the 4th round of monitoring the implementation of Recommendation Rec(2002)5 on the protection of women against violence in Council of Europe member states", Report prepared by Carol Hagemann-White, Council of Europe, Strasbourg.

Avrupa Konseyi (2014), "Avrupa Konseyi üye devletlerinde kadınların şiddete karşı korunmasına ilişkin (2002) 5 sayılı Tavsiye Kararı'nın uygulanmasının 3. tur izleme sonuçlarına ilişkin analiz çalışması", Carol Hagemann-White tarafından hazırlanan rapor.

Council of Europe Factsheet (2012), "Council of Europe Convention on Preventing and Combating Violence against Women and Domestic Violence (Istanbul Convention), Crimes committed in the name of so-called honour", available at: https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/sso/SSO_DisplayDCTMContent?documentId=090000168046eabf&ticket=ST-94479-ErdZdRa3t0aFlp7eXp2z-cas, accessed 25 January 2016.

Avrupa Konseyi Bilgi Formu (2012), "Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi (Istanbul Sözleşmesi), Sözde namus adına işlenen suçlar", erişim adresi: https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/sso/SSO_DisplayDCTMContent?documentId=090000168046eabf&ticket=ST-94479-ErdZdRa3t0aFlp7eXp2z-cas, Son erişim tarihi 25 Ocak 2016.

Council of Europe Seminar (2014), "Tackling the gaps in research and the lack of data disaggregated by sex concerning women's access to justice", available at: www.coe.int/equality, accessed 4 December 2015.

Avrupa Konseyi Semineri (2014), "Kadınların adalete erişimine ilişkin araştırma boşlukları ve cinsiyete göre ayrıştırılmış veri eksikleri", www.coe.int/equality, Son erişim tarihi 4 Aralık 2015.

DFID (Department for International Development) (2015), What Works to Prevent Violence Against Women, available at: www.gov.uk/funding-for-what-works-to-prevent-violence-against-women-and-girls, accessed 4 December 2015.

DFID (İngiltere Uluslararası Kalkınma Bakanlığı) (2015), Kadınlara Yönelik Şiddetin Önlenmesinde Başarılı Uygulamalar, şu adresten ulaşılabilir: www.gov.uk/funding-for-what-worksto-prevent-violence-against-women-and-girls, Son erişim tarihi 4 Aralık 2015.

ELGE (European Institute for Gender Equality) (2012), Review of the Implementation of the Beijing Platform for Action in the EU Member States: Violence against Women – Victim Support, Publications Office of the European Union, Luxembourg.

ELGE (Avrupa Cinsiyet Eşitliği Enstitüsü) (2012), Pekin Eylem Platformunun AB Üye Devletlerinde Uygulanmasına İlişkin İnceleme: Kadına Yönelik Şiddet - Mağdura Destek, Avrupa Birliği Yayın Ofisi, Lüksemburg.

ELGE (European Institute for Gender Equality) (2014a), Administrative data sources on gender-based violence against women in the EU: Current status

and potential for the collection of comparable data, available at http://eige.europa.eu/sites/default/files/MH0113492ENN_PDF.Web_.pdf, accessed 9 December 2015.

ELGE (Avrupa Cinsiyet Eşitliği Enstitüsü) (2014a), AB'de kadınlara yönelik cinsiyete dayalı şiddet konusundaki idari veri kaynakları: Karşılaştırılabilir veri toplama için mevcut durum ve potansiyel, erişim adresi: http://eige.europa.eu/sites/default/files/MH0113492ENN_PDF.Web_.pdf, Son erişim tarihi 9 Aralık 2015.

ELGE (European Institute for Gender Equality) (2014a), Administrative data sources on gender-based violence against women in the EU: Current status and potential for the collection of comparable data, available at http://eige.europa.eu/sites/default/files/MH0113492ENN_PDF.Web_.pdf, accessed 9 December 2015.

ELGE (Avrupa Cinsiyet Eşitliği Enstitüsü) (2014b), AB'de cinsiyete dayalı şiddet konusunda idari veri kaynaklarının mevcut durumu ve potansiyelinin haritalanması, erişim adresi: <http://eige.europa.eu/gender-based-violence/administrative-data-sources/about>, Son erişim tarihi 9 Aralık 2015.

ELGE (European Institute for Gender Equality) (2014c), Gender Equality Index <http://eige.europa.eu/gender-statistics/gender-equality-index>, accessed 9 December 2015.

ELGE (Avrupa Cinsiyet Eşitliği Enstitüsü) (2014c), Cinsiyet Eşitliği Endeksi <http://eige.europa.eu/gender-statistics/gender-equality-index>, Son erişim tarihi 9 Aralık 2015.

European Commission (2010), Feasibility Study to Assess the Possibilities, Opportunities and Needs to Standardise National Legislation on Violence against Women, Violence Against Children and Sexual Orientation Violence, European Commission, Luxembourg.

Avrupa Komisyonu (2010), Kadına Yönelik Şiddet, Çocuklara Yönelik Şiddet ve Cinsel Yönelim Şiddeti ile ilgili Ulusal Mevzuatı Standartlaştırma Olanaklarını, Fırsatlarını ve Gereksinimlerini Değerlendiren Fizibilite Çalışması, Avrupa Komisyonu, Lüksemburg.

European Commission (2015a), Rights, Equality and Citizenship Programme 2014-2020 http://ec.europa.eu/justice/grants1/programmes-2014-2020/rec/index_en.htm, accessed 9 December

2015. Avrupa Komisyonu (2015a), Haklar, Eşitlik ve Vatandaşlık Programı 2014-2020 http://ec.europa.eu/justice/grants1/programmes-2014-2020/rec/index_en.htm, Son erişim tarihi 9.12.2015.

European Commission (2015b), Beijing Platform for Action, available at: http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/tools/statistics-indicators/platform-action/index_en.htm, accessed 9 December 2015.

Avrupa Komisyonu (2015b), Pekin Eylem Platformu, http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/tools/statistics-indicators/platform-action/index_en.htm, Son erişim tarihi 9 Aralık 2015.

European Commission Advisory Committee on Equal Opportunities for Women and Men (2014), Opinion on data collection on violence against women, available at: http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/opinions_advisory_committee/141126_opinion_data_vaw_en.pdf, accessed 9 December 2015.

Avrupa Komisyonu Kadın ve Erkekler için Eşit Fırsatlar Danışma Kurulu (2014), Kadına yönelik şiddetle ilgili veri toplamaya ilişkin görüşler, erişim adresi: http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/opinions_advisory_committee/141126_opinion_data_vaw_en.pdf, Son erişim tarihi 9 Aralık 2015.

European Commission Daphne Toolkit, available at: <http://ec.europa.eu/justice/grants/results/daphne-toolkit/en/daphne-toolkit-%E2%80%93-active-resource-daphne-programme>, accessed 9 December 2015.

Avrupa Komisyonu Daphne Araç Kiti, erişim adresi: <http://ec.europa.eu/justice/grants/results/daphne-toolkit/en/daphne-toolkit-%E2%80%93-active-resource-daphne-programme>, Son erişim tarihi 9 Aralık 2015.

European Commission Daphne III, available at: http://ec.europa.eu/justice/grants1/programmes-2007-2013/daphne/index_en.htm, last accessed 9 December 2015.

Avrupa Komisyonu Daphne III, erişim adresi: http://ec.europa.eu/justice/grants1/programmes-2007-2013/daphne/index_en.htm, Son erişim tarihi 9 Aralık 2015.

FRA (European Union Agency for Fundamental Rights) (2014), Violence Against Women: An EU-wide Survey, available at: <http://fra.europa.eu/en/publication/2014/vaw-survey-main-results>, accessed 9 December 2015.

FRA (Avrupa Birliği Temel Haklar Kurumu) (2014), Kadına Yönelik Şiddet: AB çapında bir anket, erişim adresi: <http://fra.europa.eu/en/publication/2014/vaw-survey-main-results>, Son erişim tarihi 9 Aralık 2015.

Gender Equality Commission (2016), "Council of Europe Gender Equality Glossary", available at: www.coe.int/equality, accessed 25 January 2016.

Cinsiyet Eşitliği Komisyonu (2016), "Avrupa Konseyi Cinsiyet Eşitliği Sözlüğü", erişim adresi: www.coe.int/equality, Son erişim tarihi 2 5 Ocak 2016.

Helweg-Larsen K. (2010), "Violence in close relationships. The prevalence, nature and development as well as the efforts to combat intimate partner violence among women and men – 2010", National Institute of Public Health and Ministry of Gender Equality, Copenhagen: www.si-folkesundhed.dk/upload/violence_in_close_relationships,_summary.pdf and National Institute of Public Health and Ministry of Gender Equality,

www.si-folkesundhed.dk/upload/english_summary.violence_003.pdf, accessed 9 December 2015.

Helweg-Larsen K. (2010), "Yakın ilişkilerde şiddet. Kadınlar ve erkekler arasondaki yakın ilişki şiddetinin yaygınlığı, mahiyeti, gelişimi ve mücadeleye yönelik çabalar - 2010 ", Ulusal Halk Sağlığı Enstitüsü ve Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Bakanlığı, Kopenhag: [www.si-folkesundhed.dk/ upload/violence_in_close_relationships,_summary.pdf](http://www.si-folkesundhed.dk/upload/violence_in_close_relationships,_summary.pdf) and National Institute of Public Health and Ministry of Gender Equality, [www.si-folkesundhed.dk/ upload/english_summary.violence_003.pdf](http://www.si-folkesundhed.dk/upload/english_summary.violence_003.pdf), Son erişim tarihi 9 Aralık 2015.

HEUNI (2013), "International Violence Against Women Survey", available at: www.heuni.fi/en/index/researchareas/violenceagainstwomen/internationalviolenceagainstwomensurveyivaws.html, accessed 9 December 2015.

HEUNI (2013), "Uluslararası Kadına Yönelik Şiddet Anketi", erişim adresi: www.heuni.fi/en/index/researchareas/violenceagainstwomen/internationalviolenceagainstwomensurveyivaws.html, Son erişim tarihi 9 Aralık 2015.

Instituto Nacional de Estadística (2014), Statistics on domestic violence and gender violence: Methodology May 2014, available at: www.ine.es/bus-car/search-Results.do?searchString=violence+against+women&Menu_botonBuscador=Search&searchType=DEF_SEARCH&startat=0&L=1, accessed 9 December 2015.

Ulusal İstatistik Enstitüsü (2014), Aile içi şiddet ve toplumsal cinsiyet temelli şiddeti istatistikleri: Metodoloji, Mayıs 2014, erişim adresi: www.ine.es/buscar/search-Results.do?searchString=violence+against+women&Menu_botonBuscador=Search&searchType=DEF_SEARCH&startat=0&L=1, Son erişim tarihi 9 Aralık 2015.

Kruse M., Sørensen J., Brønnum-Hanse H. and Helweg-Larsen K. (2010), "Identifying victims of violence using register-based data", in *Scandinavian Journal of Public Health*, 2010, 0: 1-7.

Kruse M., Sørensen J., Brønnum-Hanse H. ve Helweg-Larsen K. (2010), "Kayıt temelli veriler kullanılarak şiddet mağdurlarını belirleme", İskandinav Halk Sağlığı Dergisi, 2010, 0: 1-7.

LOKK, English page available at: www.lokk.dk/Info/In-English/.

LOKK, İngilizce sayfasına şu adresten ulaşabilirsiniz: www.lokk.dk/Info/In-English/.

Norway Grants (2015), "Domestic and gender-based violence", available at: <http://eeagrants.org/What-we-do/Programme-areas/Justice-and-home-affairs/Domestic-and-gender-based-violence>, accessed 9 December 2015.

Norveç Hibeleri (2015), "Aile içi ve cinsiyet temelli şiddet", erişim adresi: <http://eeagrants.org/What-we-do/Programme-areas/Justice-and-home-affairs/Domestic-and-gender-based-violence>, Son erişim tarihi 9 Aralık 2015.

The Observatory against Domestic and Gender Violence, available at: www.poderjudicial.es/cgpj/en/Subjects/Domestic-and-gender-violence/Spanish-Observatory-on-Domestic-Violence, accessed 9 December 2015.

Aile İçi ve Toplumsal Cinsiyet Temelli Şiddet Gözlemevi, erişim adresi: www.poderjudicial.es/cgpj/en/Subjects/Domestic-and-gender-violence/Spanish-Observatory-on-Domestic-Violence, Son erişim tarihi 9 Aralık 2015.

ONSa (Office for National Statistics) "Crime Survey for England and Wales (CSEW)", available at: www.crimesurvey.co.uk/index.html, accessed 9 December 2015.

ONSa (Ulusal İstatistik Ofisi) "İngiltere ve Galler Suç Araştırması (CSEW)", erişim adresi: www.crimesurvey.co.uk/index.html, Son erişim tarihi 9 Aralık 2015.

ONSb (Office for National Statistics), "CSEW User Guide 2014", available at: <http://www.ons.gov.uk/ons/guide-method/method-quality/specific/crime-statistics-methodology/index.html>, accessed 9 December 2015.

ONSb (Ulusal İstatistik Ofisi), "CSEW Kullanıcı Kılavuzu 2014", erişim adresi: <http://www.ons.gov.uk/ons/guide-method/method-quality/specific/crime-statistics-methodology/index.html>, erişim tarihi 9 Aralık 2015.

ONSc (Office for National Statistics), "CSEW Questionnaire", available at: <http://www.ons.gov.uk/ons/guide-method/method-quality/specific/crime-statistics-methodology/index.html>, accessed 9 December 2015.

ONSc (Ulusal İstatistik Ofisi), "CSEW Anketi", erişim adresi: <http://www.ons.gov.uk/ons/guide-method/method-quality/specific/crime-statistics-methodology/index.html>, Son erişim tarihi 9 Aralık 2015.

ONSd (Office for National Statistics), "CSEW annual findings 2014", available at: www.ons.gov.uk/ons/rel/crime-stats/crime-statistics/year-ending-sep-tem-ber-2014/stb-crime-in-england-and-wales--year-ending-sep-tem-ber-2014.html, accessed 9 December 2015.

ONSd (Ulusal İstatistik Ofisi), "CSEW yıllık bulgular 2014", erişim adresi: www.ons.gov.uk/ons/rel/crime-stats/crime-statistics/year-ending-september-2014/stb-crime-in-england-and-wales--year-ending-september-2014.html, Son erişim tarihi 9 Aralık 2015.

Statistics Denmark (2015), Data for Research, available at: www.dst.dk/en/TilSalg/Forskningsservice#, accessed 9 December 2015.

Danimarka İstatistik Kurumu (2015), Araştırma Verileri, erişim adresi: www.dst.dk/en/TilSalg/Forskningsservice#, Son erişim tarihi 9 Aralık 2015.

Thygesen L. C. and Kjaer Ersbøll A. (eds) (2011), "Danish population-based registers for public health and health-related welfare research – A description of Danish registers and results from their application in research", *Scandinavian Journal of Public Health*, 39 (7): 1-209.

Thygesen L. C. ve Kjaer Ersbøll A. (eds) (2011), "Halk sağlığı ve sağlıkla ilgili refah araştırması için Danimarka'da nüfusa dayalı kayıtlar - Danimarka kayıtlarının açıklanması ve bunların araştırmalardaki uygulamalarının sonuçları", *İskandinav Halk Sağlığı Dergisi*, 39 (7): 1-209.

UNDAW (United Nations Division for the Advancement of Women) (2010), *Handbook for Legislation on Violence Against Women*, available at: www.un.org/womenwatch/daw/vaw/handbook/Handbook%20for%20legislation%20on%20violence%20against%20women.pdf, accessed 9 December 2015.

UNDAW (Birleşmiş Milletler Kadınların İlerlemesi Birimi) (2010), *Kadına Yönelik Şiddet hakkındaki Mevzuata İlişkin El Kitabı*, erişim adresi: www.un.org/womenwatch/daw/vaw/handbook/Handbook%20for%20legislation%20on%20violence%20against%20women.pdf, Son erişim tarihi 9 Aralık 2015.

United Nations Department for Economic and Social Affairs (2014), *Guidelines for Producing Statistics on Violence Against Women: Statistical Surveys*, UN Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal İşleri Dairesi (2014), *Kadına Yönelik Şiddet İstatistikleri Oluşturma İlkeleri: İstatistiksel Araştırmalar*, BM

Department for Economic and Social Affairs, available at: http://unstats.un.org/unsd/gender/docs/Guidelines_Statistics_VAW.pdf, accessed 9 December 2015.

Ekonomik ve Sosyal İşleri Dairesi, şu adresten ulaşılabilir: http://unstats.un.org/unsd/gender/docs/Guidelines_Statistics_VAW.pdf, Son erişim tarihi 9 Aralık 2015.

United Nations General Assembly (1993), Declaration on the Elimination of Violence against Women, available at: www.un.org/documents/ga/res/48/a48r104.htm, accessed 9 December 2015.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu (1993), Kadına Yönelik Şiddetin Ortadan Kaldırılmasına Dair Bildirge, erişim adresi: www.un.org/documents/ga/res/48/a48r104.htm, Son erişim tarihi 9 Aralık 2015.

United Nations Statistical Commission (2010), "Report on the Meeting of the Friends of the Chair of the United Nations Statistical Commission on Statistical Indicators on Violence against Women", 9-11 December 2009, Aguascalientes, Mexico, available at: www.un.org/womenwatch/daw/vaw/IssuesFocus/Report-of-the-Meeting-of-the-Friends-of-the-Chair-February-2010.pdf, accessed 9 December 2015.

Birleşmiş Milletler İstatistik Komisyonu (2010), "Birleşmiş Milletler İstatistik Komisyonu "Başkanın Arkadaşları" Grubunun Kadınlara Yönelik Şiddete ilişkin Toplantı Raporu", 9-11 Aralık 2009, Aguascalientes, Meksika, erişim adresi: www.un.org/womenwatch/daw/vaw/IssuesFocus/Report-of-the-Meeting-of-the-Friends-of-the-Chair-February-2010.pdf, Son erişim tarihi 9 Aralık 2015.

UNODC (United Nations Office for Drugs and Crime) (2015), International Classification of Crimes for Statistical Purposes. March 2015, Version 1.0, available at: www.unodc.org/documents/data-and-analysis/statistics/crime/ICCS/ICCS_final-2015-March12_FINAL.pdf

UNODC (Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi) (2015), İstatistiksel Amaçlı Uluslararası Suç Sınıflandırması. Mart 2015, Versiyon 1.0, erişim adresi: www.unodc.org/documents/data-and-analysis/statistics/crime/ICCS/ICCS_final-2015-March12_FINAL.pdf

Walby S. (2004), "The Cost of Domestic Violence", DTI Women and Equality Unit, London, available at www.devon.gov.uk/cost_of_dv_report_sept04.pdf.

Walby S. (2004), "Aile İçi Şiddetin Maliyeti ", DTI Kadın ve Eşitlik Birimi, Londra, erişim adresi: www.devon.gov.uk/cost_of_dv_report_sept04.pdf.

Walby S. (2005), "Improving the statistics on violence against women", in Statistical Journal of the United Nations Economic Commission for Europe, 22(4): 193-216.

Walby S. (2005), "Kadına yönelik şiddete ilişkin istatistiklerin geliştirilmesi", *Birleşmiş Milletler Avrupa Ekonomik Komisyonu İstatistik Dergisi*, 22(4): 193-216.

Walby S. and Allen J. (2004), Domestic Violence, Sexual Assault, Stalking: Findings from British Crime Survey, Home Office Research Study 276, Home Office, London, available at www.avaproject.org.uk/media/28792/hors276.pdf.

Walby S. and Allen J. (2004), *Aile İçi Şiddet, Cinsel Saldırı, Israrlı Takip: İngiliz Suç Araştırmasından Bulgular*, İngiltere İçişleri Bakanlığı Araştırma Çalışması 276, İçişleri Bakanlığı, Londra, erişim adresi: www.avaproject.org.uk/media/28792/hors276.pdf.

Walby S and Myhill A. (2001), "New survey methodologies in researching violence against women", in *British Journal of Criminology*, 41(3): 502-522.

Walby S ve Myhill A. (2001), "Kadına yönelik şiddeti araştırmada yeni araştırma metodolojileri", *British Journal of Criminology*, 41(3): 502-522.

Walby S. and Olive P. (2014), Estimating the Costs of Gender-Based Violence in the European Union, EIGE, Vilnius.

Walby S. ve Olive P. (2014), *Avrupa Birliği'nde Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddetin Maliyetlerinin Tahmini*, EIGE, Vilnius.

Walby S., Towers J. and Francis B. (2014), "Mainstreaming domestic and gender-based violence into sociology and the criminology of violence", in *Sociological Review*, 62(S2): 187-214.

Walby S., Towers J. ve Francis B. (2014), "Aile içi ve cinsiyete dayalı şiddetin sosyolojiye ve şiddetin kriminolojisine anaakımlaştırılması", *Sociological Review*, 62(S2): 187-214.

WHO (2005), WHO Multi-country Study on Women's Health and Domestic Violence against Women, available at: www.who.int/reproductivehealth/publications/violence/24159358X/en/, accessed 9 December 2015.

DSÖ (2005), *DSÖ Kadın Sağlığı ve Kadına Yönelik Aile İçi Şiddet Konusunda Çok Ülkeli Çalışma*, erişim adresi: www.who.int/reproductivehealth/publications/violence/24159358X/en/, Son erişim tarihi 9 Aralık 2015.

WHO (2014), International Classification of Diseases (ICD), available at: www.who.int/classifications/icd/en/, accessed 9 December 2015.

DSÖ (2014), *Hastalıkların Uluslararası Sınıflandırılması (ICD)*, erişim adresi: www.who.int/classifications/icd/en/, Son erişim tarihi 9 Aralık 2015.

Madde 11 - Veri toplama ve araştırma

1. İşbu Sözleşmenin uygulanması bakımından Taraflar:

(a) İşbu Sözleşme kapsamında yer alan her türlü şiddet eylemi hakkında ayrıştırılmış istatistiki veriyi düzenli aralıklarla toplamayı;

(b) Şiddetin temel neden ve etkilerini, şiddet eylemleri ve mahkûmiyet oranlarının yanı sıra işbu Sözleşmenin uygulanması için alınan önlemlerin etkililiğini incelemek amacıyla işbu Sözleşme kapsamındaki her türlü şiddet alanında yapılan araştırmaları desteklemeyi taahhüt eder.

2. Taraflar, işbu Sözleşme kapsamındaki her türlü şiddet biçiminin yaygınlığını ve eğilimlerini değerlendirmek üzere düzenli aralıklarla nüfusa dayalı anketler yapmaya çaba gösterir.

3. Taraflar uluslararası işbirliğini teşvik etmek ve uluslararası kıyaslama yapılmasını mümkün kılmak amacıyla bu madde uyarınca toplanan bilgileri, işbu Sözleşmenin 66. Maddesinde atıfta bulunulan uzmanlar grubuna iletir.

4. Taraflar, bu madde uyarınca toplanan bilgilerin kamuya açık olmasını sağlar.

Bu çeviri Avrupa Birliği ile Avrupa Konseyi Ortak Projesinin fonları kullanılarak hazırlanmıştır. Burada belirtilen görüşler hiçbir şekilde Avrupa Birliğinin resmi görüşü olarak değerlendirilemez.

TUR

Avrupa Birliği üye ülkeleri bilgi, kaynak ve geleceklelerini birleştirmeye karar vermiştir. Bu ülkeler, birlikte, kültürel çeşitlilik, hoşgörü ve bireysel özgürlükleri korurken, istikrar, demokrasi ve sürdürülebilir kalkınma bölgesi oluşturmuşlardır. Avrupa Birliği, bu kazanımlarını ve değerlerini sınırları ötesindeki ülkeler ve insanlarla da paylaşmaya kararlıdır.

Avrupa Konseyi Avrupa kıtasının önde gelen insan hakları kuruluşudur. Kuruluş, Avrupa Birliği'ne üye tüm ülkeler dahil olmak üzere 47 üye ülkeden oluşmaktadır. Tüm Avrupa Konseyi üyeleri insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğünü korumaya yönelik Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini imzalamıştır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Sözleşmenin üye ülkelerdeki uygulamasını denetler.

www.europa.eu

www.coe.int

Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE